

Sociální sítě a informovanost žáků ZŠ o rizicích jejich využívání

Iveta Csefalvayová

Bakalářská práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iveta Csefalvayová**

Osobní číslo: **H160009**

Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Sociální sítě a informovanost žáků ZŠ o rizicích jejich využívání**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti rodiny, školy a sociálních sítí.

Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.

Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. *Pedagogika (Grada)*. ISBN 978-80-247-1369-4.
- KOLEŠÁROVÁ, Karolína. *Životní styl v informační společnosti*. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2016, 176 s. ISBN 978-80-7452-119-5.
- MATOUŠEK, Oldřich. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Praha: Sociolog. nakl., 1993. ISBN 80-901424-7-8.
- POKORNÝ, Vratislav, Jana TELCOVÁ a Anton TOMKO. *Prevence sociálně patologických jevů: manuál praxe*. Vyd. 3., rozš. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2003, 186 s. *Prevence spj*. ISBN 8086568040.
- ŠEVČÍKOVÁ, Anna. *Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu*. Praha: Grada, 2014, 183 s. *Psyché*. ISBN 978-80-210-7527-6.

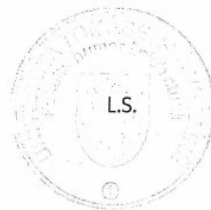
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Šalenová**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce: **10. ledna 2019**

Termín odevzdání bakalářské práce: **26. dubna 2019**

Ve Zlíně dne 10. ledna 2019

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 16.4.2019

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá Sociálními sítěmi a informovaností žáků o rizicích jejich využívání. Teoretická část pojednává o komunikaci a vývoji komunikačních médií. Dále se zabývá typy komunikace prostřednictvím sociálních sítí, různými typy šikany v internetovém prostředí, a také se zaměřuje na negativní a pozitivní dopad této komunikace. Praktická část je provedena kvantitativním způsobem šetření dotazování pomocí anonymního dotazníku, kde otázky zjišťují informovanost žáků o rizicích využívání internetu.

Klíčová slova:

komunikace, sociální komunikace, média, internet, technologie, sociální síť, facebook, instagram, myspace, twitter, kyberšikana, stalking, sexting, kyberstalking, kyberprostor, internetová závislost, prevence, závislost, děti, škola

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with social networks and informing pupils about the risks of their use. The theoretical part deals with communication and development of communication media. It also deals with the types of communication through social networks, various types of bullying in the Internet, and also focuses on the negative and positive impact of this communication. The practical part is done by a quantitative method of inquiry by means of an anonymous questionnaire, where the questions determine the pupils' awareness of the risks of using the Internet.

Keywords:

communication, social communication, media, internet, technology, social networks, facebook, instagram, myspace, twitter, cyberbullying, stalking, sexting, cyberstalking, cyberspace, internet addiction, prevention, addiction, children, school

Na tomto místě bych chtěla poděkovat paní Mgr. Evě Šalenové za odborné vedení mé bakalářské práce, za její vstřícnost, ochotu, profesionalitu a celkový přístup. Také bych chtěl poděkovat své rodině za pomoc, podporu a především trpělivost při zpracování mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1. KOMUNIKACE	12
1.1 SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	13
1.2 MÉDIA.....	13
1.3 VÝVOJ KOMUNIKAČNÍCH MÉDIÍ.....	14
1.4 INTERNET	17
1.5 FUNKCE INTERNETU	18
1.6 HISTORIE INTERNETU	18
1.7 VYUŽÍVÁNÍ INTERNETU DĚTMI VE VOLNÉM ČASE	19
1.8 VIRTUÁLNÍ IDENTITA	20
1.9 TYPY SOCIÁLNÍCH SÍTÍ.....	21
2. FACEBOOK.....	24
2.1 HISTORIE FACEBOOKU	24
2.2 MARK ZUCKERBERG	25
2.3 KLADY A ZÁPORY FACEBOOKU	25
3. ŠIKANA	27
3.1 KYBERPROSTOR	27
3.2 KYBERŠIKANA.....	27
3.3 KYBERSTALKING.....	28
3.4 STALKING.....	28
3.5 SEXTING	29
4. ZÁVISLOST NA INTERNETU.....	31
4.1 NADMĚRNÉ UŽÍVÁNÍ INTERNETU	32
4.2 DOPAD NA ŠKOLNÍ PROSPĚCH.....	33
4.3 DOPAD NA ZDRAVÍ	33
4.4 PREVENCE ZÁVISLOSTI	34
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
5. PEDAGOGICKÝ VÝZKUM	36
5.1 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	36
5.2 CÍLE VÝZKUMU	36
5.3 VÝZKUMNÁ METODA	37
5.4 VÝZKUMNÝ VZOREK	37
5.5 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT.....	37
6. VYHODNOCENÍ DAT.....	38

6.1	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	45
6.2	DISKUZE.....	47
6.3	DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	49
ZÁVĚR	50
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	52
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	54
SEZNAM OBRÁZKŮ	55
SEZNAM GRAFŮ	56
SEZNAM PŘÍLOH	57

ÚVOD

V této bakalářské práci se zaměřuji na Sociální sítě a informovanost žáků ZŠ o rizicích jejich využívání. Jelikož počítač s ním spojený internet i komunikační technologie jsou nedílnou součástí dnešní doby, je třeba si uvědomit jejich dopady na naše chování a vztahy a to jak v pozitivním, tak i negativním slova smyslu. Virtuální prostředí, které je označováno, jako kyberprostor představuje prostředí, které umožňuje vznik a vývoj mnoha forem lidského chování a rozvoje.

Ve své práci se chci věnovat problematice mladých lidí ve světě sociálních sítí na internetu. Jelikož v poslední době je zvolené téma velmi aktuální, protože popularita internetu mezi mladými lidmi roste velkou rychlostí. V teoretické části se budu definovat elektronická média, volný čas, děti a mládež, ve vztahu k masivním rozšířením internetu do běžných, českých domácností. Dále se budu zabývat problematikou internetu, virtuálním světem, kyberprostorem a komunikačními technologiemi. Na socializaci dětí a mládeže mají zásadní vliv rodina, spolužáci, škola a společnost jako celek se svými hodnotami předávanými různými způsoby.

V praktické části se zaměřuji rolí sociálních sítí na internetu a informovaností žáků o jejich negativních dopadech. K získání informací jsem zvolila dotazníkové šetření.

Dané téma jsem si zvolila pro svou aktuálnost a také z důvodu, že mám mladší sestru, která tráví většinu svého volného času na sociálních sítích.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. KOMUNIKACE

V první kapitole mé bakalářské práce se zaměřím na elektronickou komunikaci a její základní charakteristiky. Dále popíši média a její vývoj a moderními trendy elektronické komunikace. Poté se zaměříme na negativní dopad elektronické komunikace.

Komunikace vychází z latinského pojmu *communicare* a znamená oznamovat, radit se s někým, svěřovat se, ale také ho můžeme chápat jako společné, pospolité, vlídné, laskavé, obecné. Komunikace je přenosem sdělení od původce k příjemci. Je sociálně-psychologickým fenoménem, je prostředkem socializace člověka. Je schopností předávat a sdílet, je procesem dorozumívání se. Jako součást sociální interakce má tendenci se vyvíjet, zdokonalovat (Leško, 2008, s. 8).

„Komunikace je nadřazený pojem pro všechno, co je signalizováno a přijímáno, i pokud se to neděje navzájem“ (Fürst, 1997, s. 231).

„Komunikace je také nevratná. To, co jsme jednou řekli nebo odeslali za pomoci klasické nebo elektronické komunikace, nelze vzít zpět, můžeme se jen pokusit u našeho sdělení zeslabit účinky; a neopakovatelná, tudíž jedinečná díky tomu, že všichni a všechno se neustále mění“ (DeVito, 2001, s. 25).

Funkce komunikace je v předávání informací, v dorozumívání, které je podmínkou sociálních interakcí. Je nutno si uvědomit, že každý systém, který chce fungovat, musí být mimo jiné založen na používání obecného systému znaků (na jejich vytvoření a chápání) a zároveň musí umožňovat tyto znaky sdílet (např. gesta používaná v určitém kulturním prostředí nebo slova nějakého konkrétního jazyka). Jde o příslušnost k určitému jazykovému společenství a k určité kultuře (Leško, 2008, s. 9).

Sociální komunikace se bezprostředně dotýká člověka jako individua, způsobuje změny v jeho osobnosti, ovlivňuje lidské chování a názory. Je nedílnou součástí společné činnosti lidí. Někdy je spojována s pojmem interakce, v jiných případech se ukazuje, že sociální komunikace je „subsystémem“ pojmu interakce, neboť interaktivní projevy obsahují mimo jiné projevy komunikace (Svatoš, 2002, s. 21).

1.1 Sociální komunikace

Denně vstupujeme do kontaktu s jinými lidmi, vzájemně se vnímáme a ovlivňujeme. Sociální komunikace je také vzájemným sdělováním a přijímáním informací a významů sociálního chování a vztahů. Sociální komunikaci chápe Svatoš jako obecný jev, který doprovází společenský styk. V užším slova smyslu se jedná o sdělování (sdílení), jehož cílem je přenos nebo výměna informací a názorů v sociálním kontaktu (tj. projevuje se v sociálním chování a mezilidských vztazích). Jde o natolik významné společenské funkce, že se hovoří o podmínce existence společenských útvarů a formací. Sociální komunikace se bezprostředně dotýká člověka jako individua, způsobuje změny v jeho osobnosti, ovlivňuje lidské chování a názory. Je nedílnou součástí společné činnosti lidí (Leško, 2008, s. 9).

1.2 Média

Termín „médiu“ pochází z latinského slova „medium“ jehož překlad je střed, střední, nebo uprostřed. S tímto termínem se setkáváme v mnoha nesouvisejících oborech. Od sociálních, přírodovědných věd až po výpočetní techniku. Medium má charakter prostředníka a je považováno za technický prostředek či nástroj komunikace (Schellmann, 2008, s. 8).

Nejlépe lze média definovat jako „Média jsou nejen komunikační kanály schopné transportovat systémy znaků. Jsou to také organizace, tedy účelné sociální a komplexní systémy, které mají velký vliv na všechny neodmyslitelné vrstvy společenského bytí. Jsou to institucionalizovaná zařízení, která hrají svou úlohu v uspořádání společnosti“ (Thompson, 2004, s. 19).

O současné společnosti se říká, že je mediálně satureovaná, což znamená, že veřejně dostupná média se stala neodmyslitelnou součástí života a kultury společnosti. Podílejí se na každodenní organizaci života a poskytují lidem informace, které jim pomáhají k orientaci v moderní společnosti. Mezi nejčastěji využívané mediální prostředky patří bezesporu tisk, audiovizuální technika a internet. Tyto technologie nabízejí informace, o které je z nějakého důvodu zájem. Ačkoli se může zdát, že obsah sdělení je určen široké veřejnosti, nemusí to být vždy úplně pravda. Podstata a účel jejich využití spočívá nejen v aktuální potřebě, ale také v dovednostech a schopnostech uživatele. Média jsou nejen prostředkem komunikace, ale jsou také prostředkem vzdělávání, relaxace a zábavy (clanky.rvp.cz).

1.3 Vývoj komunikačních médií

Pokud tedy definujeme komunikaci jako přenos informací mezi subjekty a objekty, pak za internetovou komunikaci označujeme přenos informací mezi subjekty a objekty v prostředí internetu za pomoci specifických forem a typů. (Kopecký, 2007)

Z počátku byla internetová komunikace využívána k výměně dat. Postupem času se zvýšila její společenská funkce. Používání jednotlivých médií bylo v jejich počátečním období vyhrazeno dospělým, v neposlední řadě kvůli jejich zprvu nevelkému rozšíření a tím spojené nákladnosti. Ani tvůrci médií však v mládeži a dětech dlouho nespatovali cílovou skupinu. Byli to rodiče, kdo rozhodoval o pořízení nových přístrojů. Tento obraz se měnil především od období hospodářského zázraku v důsledku stoupající kupní síly mládeže a dalších společenských změn. Již několik let jsou dnes mladiství a děti čím dál víc předmětem zájmu mediálního průmyslu. V současnosti můžeme oproti počátečnímu období prožívat radikální změnu. Je to především mládež, kdo s nadšením používá média. V mnoha rodinách jsou děti „odborníky“, kteří rodičům radí při pořízení nových přístrojů a k jejich pořízení je dokonce přemlouvají. Zvláště patrná je tato radikální změna především u komunikačních médií (Buermann, 2009, s. 14 – 16).

Pozitiva Internetové komunikace

Jednoznačnou předností internetové komunikace je rychlost a také možnost jednoduše si předat a poslat řadu důležitých informací, také zaslat často graficky náročných data. Internet také zvýšil dostupnost informací a tím i samozřejmě umožnil tyto informace stopovat, což dopomáhá k odhalování plagiátorství (Vybíral, 2005, s. 198).

Zvýšení informovanosti

Komunikace v prostředí internetu v souvislosti se získáváním informací se využívá nejen jako e-learning, ale také jako i získávání nových informací. Internet může velmi rychle reagovat na aktuální dění. Nejvíce cenné informace pak podává v době, kdy dojde k nějaké náhlé události, která může mít přímý vliv na lidský život, například přírodní pohromy, teroristické útoky apod. (Vybíral, 2005, s. 156).

Rychlost

V souvislosti s komunikováním pomocí nových technologií vidíme tlak na okamžitost, stále více se „tlačí“ na zkrácení lhůt mezi obdržetím zprávy a odpovědí. Někdy je dokonce očekávána bezprostřední reakce ihned. Musíme si ale přiznat, že i přes tlak na rychlost komunikace se uživatelé nechtějí vzdát výhody rozmyšlení a svobodného pozdržení odpovědi (Vybíral, 2005, s. 205).

V dnešní době máme přístup na internet skoro všude, počítače máme doma, v práci, ve škole i v knihovně. Stále se rozvíjející je nyní trend a to internet v mobilu, který komunikaci posunul o kus dál. Díky neustálému internetovému připojení z mobilního telefonu můžeme komunikovat se svými nejbližšími, stačí mít jen mobilní telefon u sebe (Vybíral, 2005, s. 205).

Negativita internetové komunikace

Pokud je internetová komunikace využívána efektivně a bezpečně, může v mnohém náš život obohatit a komunikaci s nejbližšími urychlit. Je proto nutné být informován i o negativních stránkách této komunikace, počítat s nimi a naučit se jim v lepším případě předcházet, či je řešit.

Velmi nebezpečné důsledky mohou mít některé internetové praktiky zvláště pro děti, které jednak tráví v prostředí internetu více času a mohou být i naivnějšími uživateli, i když to nemusí být vždy pravidlem.

Jako za nejvíce rozmáhané negativum, se kterým se běžný uživatel internetové komunikace může setkat, je v současnosti považována kyberšikana, kterou se podrobněji zabývám ve 4. kapitole mé bakalářské práce. Díky rozvoji různých sociálních sítí jako je Facebook a jiné, je kyber šikanování snazší než kdykoliv předtím. Díky tomu, že oslovuje velké množství lidí je šíření kyberšikany rychlejší a efektivnější (Buermann, 2009, s. 23).

Na začátku 21. století došlo k rychlému rozvoji všech využití počítače a internetu. Počítač s internetem se stal médiem, ve kterém se spojují snad všechny dosavadní typy médií. Televize, rádio, noviny, zprávy, hudba, filmy, fotografie, komunikace, obchod, reklama, knihy, atd. Mohli bychom tak říct, že cokoliv co lze přenést do virtuálního světa, už na internetu je a na internetu bude.

sociální sítě

V dnešní době existuje na světě mnoho sociálních sítí, které jsou zaměřené na různé typy uživatelů. Některé se využívají k práci a řešení různých problémů, jiné na koníčky, další slouží k seznamování uživatelů atd. V této části mé bakalářské práce se okrajově zaměřím na různé typy sociálních sítí a dále se budu více věnovat virtuální identitě. Zmíním sociální síť Instagram, který si myslím, že je v dnešní době nejvyužívanější po Facebooku především mladými lidmi.

Výraz sociální síť pronikl do slovníku mnoha společností. „Označuje soubor vztahů soustředěných kolem jedince (v případě, že lidé hovoří o své vlastní sociální síti), nebo soubor vztahů aktivovaných s konkrétním cílem, které nemusí být soustředěny kolem jednoho člověka.“ Obecně můžeme říct, že síť závisí na jednotlivcích a proto není trvalým sociálním systémem. Je velmi pomíjivá. Termín sociální síť použil jako první John A. Barnes v roce 1954, který prováděl terénní výzkum v západním Norsku. Zjistil, že sociální sítě často nemají žádné hranice a vnitřní strukturu a sítě v malých společnostech jsou hlubší než sociální sítě velkých společností (Keller, 2009, s. 11).

„O sítích se ve společenských vědách hovoří v souvislosti s vazbami vzájemné pomoci a podpory, ale také v souvislosti se způsobem organizování práce a s uspořádáním celých firem. Hovoří se též o neformálních sítích vstřícných vztahů příbuzenských a přátelských, ale zároveň i o skrytých a málo vstřícných sítích moci a vlivu.“ (Eriksen, 2008, s. 102).

Sociální sítě na internetu se od sebe liší technickými prvky, na základě kterých sítě fungují nebo službami, které poskytují. Liší se také jejich zaměřením. Společným prvkem všech sociálních sítí na internetu je viditelný profil uživatele, který, mimo jiné, ukazuje jeho seznam přátel (lidé, kteří jsou rovněž uživateli dané sítě). Viditelnost profilu ostatním uživatelům je podle autorek klíčovou vlastností sociálních sítí. Profil je jedinečná stránka, kterou vytváří sám uživatel a udává v ní informace o své osobě. Jedná se o věk, místo bydliště, zájmy a sekci „o mně“. Většina stránek také podporuje nahrávání profilových fotografií (Boyd, 2007, s. 36).

1.4 Internet

Internet je neskutečně mocné médium nabízející neomezené možnosti v mnoha směrech. Je komplexním celosvětovým systémem, v němž jsou navzájem propojeny počítačové sítě a jednotlivé počítače, které mezi sebou mohou vzájemně komunikovat (educ.tym.cz).

Technickým základem internetu je předávání si informací mezi počítači. Podstatnou funkcí je jeho organizační řešení, které je založené na myšlence celosvětové volně vytvářené sítě bez centra a bez výrazného hierarchického členění. Není „masovým médiem“ v dosavadním smyslu, protože umožňuje každému uživateli individuální a relativně svobodný výběr z množství zdrojů. Internet byl původně vytvořen pro výměnu informací typu data. Při užívání širokou veřejností přibývaly další funkce. Nyní plní funkce jako klasická elektronická média s modifikací, že většina těchto funkcí je realizována interaktivním způsobem (Musil, 2008, s. 38).

Pozitiva Internetové komunikace

Jednoznačnou předností internetové komunikace je rychlost a také možnost jednoduše si předat a poslat řadu často graficky náročných dat. Internet také zvýšil dostupnost informací a tím i samozřejmě umožnil tyto informace stopovat, což dopomáhá k odhalování plagiátorství. Další velmi diskutované pozitivum je využití virtuální reality k terapeutickým možnostem (Vybíral, 2005, s.68).

Dostupnost

V dnešní době už se dostaneme na internet skoro všude, počítače máme doma, v práci, ve škole, v knihovně, v informačních centrech. Novým rozvíjejícím se trendem je internet v mobilu. Ten internetovou komunikace posunul zase o kus dál. Díky novým mobilním telefonům můžeme nyní komunikovat na svých oblíbených portálech všude, stačí mít pouze u sebe mobil (Musil, 2008, s. 46).

1.5 Funkce internetu

Internet oproti klasickým mediím disponuje interaktivními prvky, které umožňují propojení obrazu, zvuku, ale především se nabízí možnost vložení komentáře k události, která byla zveřejněna.

Informační funkce – internet je zdrojem informací. Výhodou této funkce je, že internet poskytuje stejné informace, jako klasická média s tím rozdílem, že informace jsou zveřejňovány v elektronické podobě, ale především disponuje větší mírou aktuálnosti. Informace na internetu mají trvalý charakter a jsou aktuální.

Zábavné funkce – internet nabízí oproti klasickým médiím nové způsoby zábavy, které převažují nad ostatními druhy zábavy. Jsou to například on-line hry a virtuální světy. Dalším způsobem zábavy, který nám internet nabízí, je tak zvané surfování.

Dálkově provozované služby – tyto služby internetu zejména představují internetové formy komunikace, jako jsou: e-mail, Instant messaging, chat, ale také elektronické bankovníctví a elektronické služby úřadů. Dálkově provozované služby jsou neustále na vzestupu a jsou pro občanský a podnikatelský záměr zajímavé (Musil, 2003, s. 165)

1.6 Historie internetu

Internet, jehož podobu dnes známe a je naším přítelem a pomocníkem se zrodil v 90. letech minulého století. Vznik a jeho historie je však mnohem složitější. Internet vznikl v roce 1958 v USA a od té doby zaznamenal mnoho podstatných změn. Koncem 60. let se Ministerstvo obrany USA snažilo usilovně nalézt systém spojení odolný proti rušení a zároveň i útoku na centrální uzel. Vědecká komunita ve stejné době hledala možnost, jak rychle a flexibilně komunikovat. Při vzrůstající týmovosti vědecké práce vznikla potřeba přenášet rychle větší objemy dat. K dispozici byly první dva počítače v dnešním smyslu toho slova (Schellmann, 2004, s. 236).

Vytvoření internetu bylo reakcí na vědecké úspěchy Sovětského svazu a neustálou hrozbou atomové války. Cílem Spojených Států Amerických bylo vytvoření vojenské sítě bez zranitelného centrálního uzlu, která by zajišťovala bezdrátovou komunikaci a v případě ohrožení fungovala jako prostředek k šíření informací a to i v případě atomového útoku. V roce 1987 vniká pojem „Internet“, který měl být souhrnným názvem pro tak zvanou „sít' sítí“. Dalším mezníkem ve vývoji internetu bylo v roce 1990 vytvoření tak zvaného

World Wide Web (www). Cílem bylo poskytnout dokumenty s grafickými funkcemi. Na základě tohoto nového způsobu přenosu informací, který umožňoval prohlížení webových stránek z jakéhokoli místa na světě, se internet začal využívat ke komerčním účelům (Schellmann, 2004, s. 237).

1.7 Využívání internetu dětmi ve volném čase

Již ve školách zahrnují práci s počítačem do obsahu vzdělávacího programu „S počítači se tak děti seznamují ve škole, školních družinách a klubech, ve střediscích volného času dětí a mládeže nebo samostatných centrech počítačových her (a ovšem doma, u rodičů v práci, u kamarádů). Přesto však se jejich využití mimo vyučovací proces hodnotilo jako nedostatečné“ (Hofbauer 2004, s. 135).

„Soustředíme-li náš zájem na jedince, pak překvapivě zjistíme, že mnozí z nás nepotřebují nutně reálně naplnit své ambice, uspokojí se s pouhou jejich virtuální podobou“ (Jirovský 2007, s. 35).

Využívání počítačů ve volném čase je nedostatečné. Volný čas by měl plnit mimo jiné funkce odpočinkové, rekreační a zájmové. Všechny tyto činnosti by měli vést k odpočinku a načerpání nových sil pro další den, pro další pracovní či vzdělávací činnosti. Dlouhodobá „zábava“ na počítači, však velmi zaměstnává myšlení, psychicky i tělesně vyčerpává. Člověk se tedy nedostatečně regeneruje a mohou být ovlivněny jeho pracovní výkony (Hofbauer 2004, s. 135).

1.8 Virtuální identita

Identitu jako takovou můžeme podle Adamse (In Šmahel, 2003) definovat jako kontinuální prožívání totožnosti sebe sama, ztotožněním se s životními rolemi a prožíváním příslušnosti k větším či menším společenským skupinám.

Někdy se také mluví o mnohostranném já, kdy člověk působí zároveň v různých a často zcela odlišných rolích, zkouší si různé způsoby života. Reprezentuje se tak způsob adaptace na kulturní trauma, které způsobuje, že moderní lidé neumí vytvořit smysluplné a dlouhodobé závazky vůči druhým (Šmahel, 2003, s. 125).

V prostředí internetu se nenachází jedinec jako fyzický subjekt, ale zachází se zde pouze s reprezentacemi sebe sama. Jde o informace o tom, kdo jsme v prostředí internetu, jaké máme jméno (nick), historii, jaký je náš virtuální status. Virtuální identitu dělíme na osobní virtuální identitu, ta se vztahuje k tomu, čím jsem jako osoba ve virtuálním prostředí, a sociální virtuální identitu, která charakterizuje, kam patřím ve virtuálním prostředí, čeho jsem součástí. Pokud chci, mohu také provést změnu virtuální identity, která nastává ve chvíli, kdy v prostředí internetu jakkoliv změním - nahradím svou virtuální reprezentaci. Naše virtuální identita má neomezené možnosti, na internetu můžeme být tím, kým chceme. To samozřejmě skrývá i svá pozitiva a negativa. Běžně už se můžeme setkat s lidmi, kteří se na internetu pod fiktivními identitami, vydávají za odborníky v různých oblastech. Někdy se snaží vylákat peníze, jindy se rozdávají rady, které mohou napáchat škody v osobním životě uživatelů či na jejich zdraví, často může jít i o trestnou činnost. Více tuto problematiku rozebírám v kapitole: Negativa a pozitiva internetové komunikace (Šmahel, 2003, s. 126).

Jak už jsem zmiňovala, proces vytváření si vlastní identity je velmi dlouhý a náročný. Mladí lidé hledají odpovědi a otázky týkající se jejich existence. Internetové prostředí umožňuje najít odpovědi na jejich otázky mnohem snadněji. Součástí nové identity je hledání skupin, ve kterých má dospívající pocit, že do nich patří a má možnost v nich navazovat nové vztahy a kontakty. Toto vše je na internetu jednodušší.

1.9 Typy sociálních sítí

Youtube

Youtube je největší internetový server pro sdílení videosouborů. Založili jej v únoru 2005 zaměstnanci Hurley, Chen a Karim. V listopadu 2006 byl zakoupen společností Google. Google nyní provozuje tuto stránku jako dceřinou společnost, uživatelské účty mezi těmito společnostmi jsou propojené. YouTube povoluje svým uživatelům nahrát videa, zhlédnout je, hodnotit, sdílet a komentovat. Na YouTube jsou dostupné videoklipy, TV klipy, hudební videa, trailery k filmům a další jako například video-blogy, krátká originální videa, nebo vzdělávací videa. (Youtube.cz)

Instagram

Instagram je dnes jednoznačně nejznámější a zároveň nejúspěšnější foto aplikací, kterou na mobilních telefonech najdete. Tahle pozice se navíc upevnila před třemi lety, když se Instagram stal hlavním cílem Facebooku, který založil Kevin Systrom a Mike Krieger. Je to virtuální sociální síť, která spolupracuje s ostatními webi. Je založená na sdílení fotografií a videí. Nabízí automaticky možnost sdílet fotografie i na ostatních účtech, různých sociálních sítích jako je například Facebook či Twitter. Tato služba je dostupná na platformách chytrých telefonů (Introducing Instagramv2.0© 2011).

Instagram byl založen Kevinem Systromem a Mikem Kriegerem. Nejprve byl zaměřen pouze na mobilní fotografie, z čehož vzniknul instagram. Aplikace byla uvedena na trh společností Apple 6. Října 2010, a poté společností Google 3. Dubna 2012. V roce 2012 Mark Zuckerberg odkoupil instagram za 1 miliardu dolarů a postupně z něj vytvořil kolos, jehož hodnota se dnes odhaduje na více než 35 miliard dolarů (czechcrunch.cz© 2019).

MySpace

MySpace je komunitní server, založený v roce 2003 v USA. Většinovým vlastníkem je společnost Specific Media. Myspace je jeden z největších komunitních serverů na světě. Jeho sloganem je „A place for friends“ („Místo pro přátele“). Myspace byl koupen v roce 2005 společností News Corporation. Během následujících let však došlo kvůli vzestupu Facebooku k poklesu zájmu o server a koncem června 2011 News Corporation prodala 95% akcií společnosti. Klasických profilů se na Myspace nacházejí i profily hudebníků, filmařů nebo herců z celého světa. Kvůli ochraně dětí je server přístupný pouze lidem starším 16 let. Myspace měl svůj vlastní Instant Messenger MySpaceIM. MySpaceIM byl samostatný program pro operační systém Windows. Kromě klasických funkcí Instant Messengeru uměl navíc informovat o událostech na MySpace, jako byli například příchozí soukromé zprávy, komentáře či žádosti o přátelství. Mezi další funkce serveru patří chat, diskusní skupiny, sdílení videí, seznamka a blogy. (Foresman, 2010, s. 28)

Twitter

Jednou z dalších nejvíce používaných sociálních sítí na světě je Twitter. Tato sociální síť byla založena v roce 2006 Jackem Dorseyem. Jedná se o mikroblogovací síť, která zaměřená převážně na sdílení krátkých zpráv tak zvaných „tweetů“, což je zpráva s maximálně 140 znaky. O Twiteru se velmi často mluví jako o sms internetu. Díky tomu, že sms služba internetu je oproti zaslání běžné sms zdarma. Hlavním motem Twitteru je: „Spojte se s lidmi, ať jste kdekoli, kdykoli budete chtít.“ Prostřednictvím Twitteru lze číst zpravodajství, komunikovat s přáteli, sledovat celebrity a také kontrolovat co o nás píší ostatní. (Eckertová a Dočekal, 2013, s. 28).

E-mail

Považuje se za základní komunikační nástroj 21. století. Je uskutečňován v různých časových rámcích. Jedná se o zasílání a příjem tzv. elektronických dopisů, které může tvořit nejen text, ale v příloze mohou být i obrázky, animace, soubory a videa. Software je nainstalován do operačních systémů, označovaných jako tzv. poštovní klienti (např. Microsoft Outlook), nebo je jako služba poskytován i tzv. webmail, kdy je klient umístěn na internetu. Mezi největší české portály patří seznam.cz, centrum.cz a email.cz (Kopecký, 2007, s. 38).

Měli bychom si uvědomit, jak velkým způsobem může virtuální realita ovlivnit naše životy. Zda se máme obávat originality myšlení nebo dokonce růstu pocitů odcizení a obtížnějšího návratu do reálného světa. Měli bychom si umět určit hranic mezi reálným světem a světem virtuálním. Virtuální realita je novým lákadlem, kterému se musíme naučit odolávat. Alespoň do jisté míry.

2. FACEBOOK

V této kapitole mé bakalářské práce se budu zabývat Facebookem, jeho historií, klady a zápory. Facebook je v dnešní době nedílnou součástí našich životů, hlavně v životě mladých lidí hraje velkou roli. Patří k nejvyhledávanější sociální síti na světě a zároveň patří ke komunikaci.

Facebook je nejrozšířenější sociální síť na světě a není snad již nikdo, kdo by tento web neznal, proto jsem si pro svou bakalářskou práci vybrala Facebook jako největší a nejvyužívanější sociální síť na světě. Ačkoliv původně vznikl jako jeden z komunikačních prostředků určené studentů Harvardovy univerzity. Už dříve existovala spousta sociálních sítí, ale Facebook vymyslel něco, co žádná síť dříve neposkytovala. Byla to funkce News Feed, tedy kanál “Vybraných příspěvků“. Tento kanál slouží k zobrazování aktuálních informací (Kulhánková, Čamek, 2010:5). To je to, co jeho uživatele tolik přitahuje. Mají chuť se na něj přihlásit, neboť ví, že kdykoliv se připojí, dozví se něco nového bez námahy a hledání. Facebook byl přeložen do 84 jazyků a používá ho v dnešní době zhruba 1,5 miliardy lidí, takže každý pátý člověk má Facebook (Facebook, 2015).

2.1 Historie Facebooku

K založení Facebooku vedla dohoda mezi mladým studentem počítačového programování Markem Zuckerbergem, bývalým studentem Harvardovy univerzity a Eduardem Saverinem. Původně byl tento systém omezen jenom pro studenty Harvardovy univerzity, pod doménou thefacebook.com. Thefacebook byl inspirován letáky, které dostávali studenti při nástupu do školy. Během dvou měsíců byl rozšířen na některé další, které patří do tzv. Ivy League, a již do konce roku byly připojeny další univerzity. Nakonec byl přístup otevřen pro všechny uživatele s univerzitní e-mailovou adresou (.edu, ac.uk, atd.) nebo pro některé zahraniční schválené univerzity, v Česku k prvním otevřeným vysokým školám patřila Masarykova univerzita. Od 27. Února 2006 se začaly do systému připojovat některé nadnárodní obchodní společnosti. Od 26. Zář 2006 se může dle licence používání připojit kdokoli starší 13 let. (Phillips, 2007).

2.2 Mark Zuckerberg

Syn zubaře a praktické lékařky Mark Zuckerberg se narodil v roce 1984 v městečku White Plains ve státě New York. Vymyslel program pro komunikaci pracovníků v otcově firmě, verzi hry Risk a hudební přehrávač Synapse, který dokázal pomocí umělé inteligence rozpoznat hudební preference svého uživatele. Společnosti Microsoft a AOL chtěly Synapsi koupit a Zuckerberga získat do svých řad, ale on se namísto toho rozhodl studovat na Harvardu. V necelých 20 letech stvořil virtuální svět, který dnes používá více než miliarda lidí po celé zeměkouli. Facebook, univerzální "sblížovatel lidí", vymyslel Američan Mark Zuckerberg v pokoji studentského kampusu spolu se dvěma kamarády. Zuckerbergova sláva začala strmě stoupat. V roce 2007 se stal nejmladším dolarovým miliardářem na světě a o tři roky později ho časopis Time vyhlásil osobností roku 2010. "Facebook je pojivo pro téměř desetinu planety (Facebook, 2015).

2.3 Klady a zápory Facebooku

Facebook je bezpochyby jedním z největších sociologických projektů 21. století. Jeho heslo zní: "Facebook vám pomáhá navázat kontakt s lidmi ve vašem životě a sdílet s nimi své příspěvky." A tohle opravdu umí, je to most nejen mezi lidmi, ale i mezi kulturami. Podařilo se, na rozdíl od ostatních sociálních sítí, které jsou specifické, zacílené pouze na určitou cílovou skupinu, proniknout napříč celou společností.

Přílišná aktivita na facebooku však může souviset s osamělostí. Takto se snaží na sebe upozornit a dokázat něco ostatním uživatelům. Drtivá většina těch, kteří se osamělí necítí, však nemá potřebu sdílet osobní informace nebo statusy se všemi, ani o sobě příliš mnoho informací nesdílují. Bez Facebooku je těžší „udržet krok“ s přáteli a spolužáky, neboť většina důležitých informací jak do školy, tak do práce, se řeší tam, v různých skupinách. Také většina událostí a kulturních akcí je tam zveřejněna a přátelé vás na ně mohou pozvat. Najdete tam stránky různých firem a podniků, kde se můžete podívat, co mají nového, nebo jaké mají recenze (Elphinstona a Nollera, 2011, s. 113).

Mezi věci, které kvůli užívání facebooku pozorujeme a které mají negativní dopad, považujeme například nejasnou online konverzaci. Není vždy jednoznačné, co je danou online zprávou zamýšleno. Díky tomu, že nelze určit intonaci hlasu a není poznat, zda se jedná o sarkasmus, ironii nebo o pouhé konstatování, může receptor zprávu špatně

pochopt. Setkání s kamarády už nemá své kouzlo, protože se často stává, že se lidé na setkání nechají vyrušovat svým mobilním telefonem, místo aby se naplno věnovali lidem, se kterými se sešli.(Pempek, 2009, s. 68).

Internet a hlavně sociální sítě jako je Facebook, je určitě místem, ve kterém se setkáváme s velkou mírou emocí. Objevují se časté a prudké hádky, ironie nebo sarkasmus, ale naproti tomu můžeme zaznamenat projevy silného přátelství a lásky. Výzkumné šetření ukazují, že se lidé na internetu hodně seznamují a tato přátelství nebo tyto vztahy online často přecházejí do reálného světa. Také se ukazuje, že okruh přátel lidí na internetu a na sociálních sítích je úplně odlišný od okruhu přátel v reálném světě.

3. ŠIKANÁ

V této kapitole se budu zabývat šikanou jako takovou a zaměřím se hlavně na různé formy šikany na internetu, zejména kyberšikanou, sextingem, kyberstalkingem a stalkingem.

Na vznik šikany a kyberšikany, má velký vliv sociální role a pozice aktérů, dále skupinové normy a také struktura a procesy ve vrstevnických skupinách. To, zda k šikaně vůbec dojde, tak závisí na těchto aspektech, stejně jako to, jak se bude situace vyvíjet (Salmivalli, 2010, s. 79).

3.1 Kyberprostor

Spletenec počítačů propojených sítí internetu vytváří „neohraničené“ prostředí, které je označováno jako kyberprostor nebo virtuální realita. „Kyberprostor (který nazývám také „sít“) je nové komunikační prostředí, které povstává z celosvětového propojení počítačů. Tento termín označuje nejen hmotnou infrastrukturu digitální komunikace, ale zároveň nesmírný oceán informací, který v ní sídlí, stejně tak jako lidské bytosti, které se po něm plaví a zásobují jej“ (Lévy 2000, s. 15). Pierre Levy virtuální realitu pak definuje takto: „Virtuální realita ve svém nejsilnějším významu popisuje zvláštní druh interaktivní simulace, ve kterém má průzkumník tělesný pocit, že je ponořen do situace definované databází“ (Lévy 2000, s. 64).

3.2 Kyberšikana

Kyberšikana je s tradiční šikanou zpravidla nerozlučně spjata. V mnoha případech se jedná o „rozšíření“ agrese, která probíhá v offline světě, i do světa online (Kowalski et al., 2012). Existuje například mnohem větší pravděpodobnost, že se obětí kyberšikany stane dítě nebo dospívající, který je již obětí šikany tradiční, než někdo, kdo s tímto typem agrese nemá vůbec zkušenost. Jde o poměrně nový a dynamicky se rozvíjející fenomén, zatím nedošlo mezi výzkumníky v této oblasti k jednoznačné shodě. Jde o formu šikany prostřednictvím elektronických médií, jako je internet a mobilní telefony, které slouží k agresivnímu a záměrnému poškození uživatele těchto médií. Stejně jako tradiční šikana zahrnuje kyberšikana opakované chování a nepoměr sil mezi agresorem a obětí.

Dalším často zmiňovaným kritériem pro identifikaci kyberšikany je fakt, že oběť vnímá to, co se děje, jako nepříjemné a ubližující. Opakovanost může být například v případě kyberšikany je zajišťována ne samotným agresorem, ale publikem. Každý nový komentář, který se objeví pod urážlivou fotografií obětí, je určitou formou opakování agrese.

V případě kyberšikany tak může například ze strany agresora stačit jediné publikování zraňující fotografie (Kopecký, 2013, s. 98).

Především u dětí a mládeže není dostatečně osvojená schopnost racionalizace situace a nemusí mít dostatečné povědomí o možnostech řešení.

3.3 Kyberstalking

Kyberstalking je opakované zasílání zpráv obsahující výhrůžky, útočná a zastrašující sdělení, součástí může být i vydírání (Willard, 2007). Může přejít i ve fyzické ohrožení, patří sem i krádeže identity, ovšem s rysy uvedenými výše. Často je těžké jej rozeznat od kyberharašení.

3.4 Stalking

Mezi nejdůležitější znaky stalkingu patří opakované a dlouhodobé obtěžování obětí, nevyžádanou a nechtěnou pozorností a to například pomocí dopisů, e-mailů, telefonátů a SMS zpráv. Do této kategorie můžeme zařadit fyzické pronásledování obětí. Stalking je pro oběť obrovskou zátěží na psychiku a podcenit jeho rizika se nemusí vyplatit. Stav oběti a její psychické následky se zhoršují s hrozbou fyzického násilí nebo přímé agrese ze strany pachatele. Toto jednání vzbuzuje v pronásledované osobě důvodnou obavu o život nebo zdraví, případně obavu o život a zdraví osob blízkých. Umanutost a posedlost některých pachatelů a pachatelek může trvat i několik let (Kopecký, 2013, s. 98).

3.5 Sexting

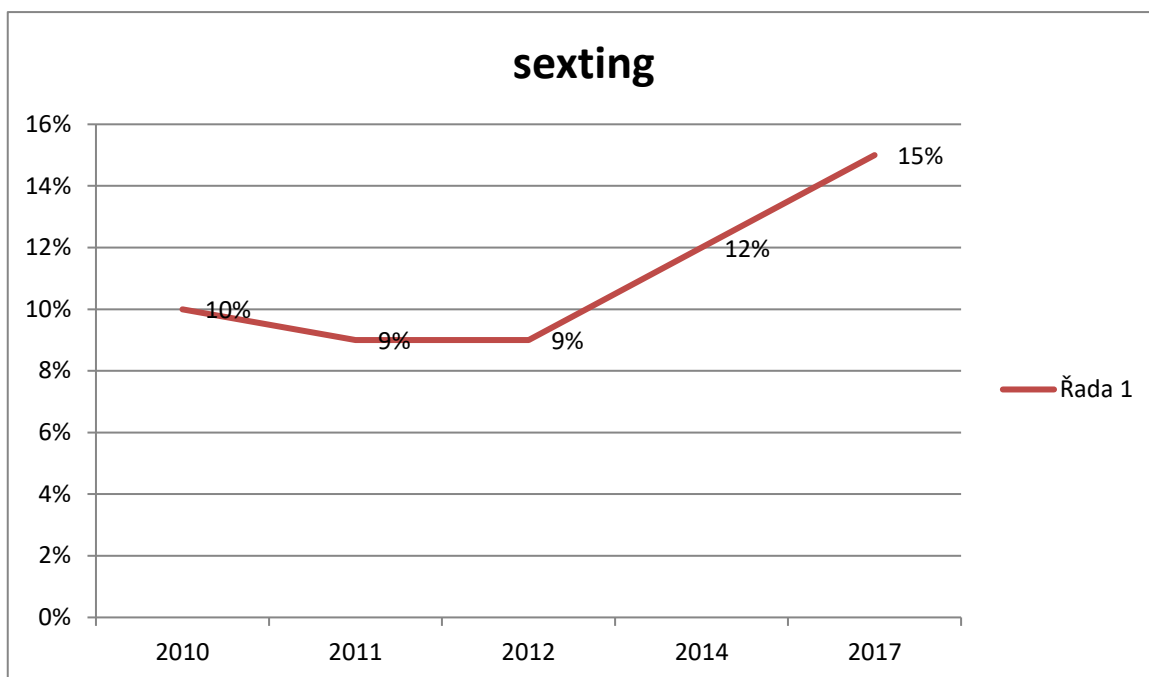
Objektem sexuálního zneužívání se mnohdy stávají děti. Z hlediska věku a pohlaví jsou nejčastějšími oběťmi sexuálního násilí pubertální dívky. Děti mladšího školního věku obou pohlaví jsou také velmi často zneužívány. Oběťmi on-line sexuálního zneužívání a vykořisťování jsou nejčastěji ženy (Hulanová 2012, s. 55).

I po překročení hranice 17 let nyní již mladí dospělí v sextingu pokračují, jeho prevalence se v populaci dokonce zvyšuje. Z výzkumu rizikového chování studentů např. vychází, že sexting provozuje 12-23 procent populace dívek ve věku 20-25 let. Sexting tedy v žádném případě není pouze rizikovým jevem spojeným s pubertou, ale je propojen i s obdobím adolescence a dospělosti (Kopecký, 2013, s. 89).

Rizikové chování je rostoucím problémem. To ukazuje i letošní ročník výzkumu tentokrát zaměřený na sexting (sdílení vlastních intimních materiálů) a rizika spojená s online seznamováním. Mezi ty patří např. kybergrooming, kdy dospělá osoba manipuluje dítě k osobní schůzce. „Své intimní materiály po internetu s cizími lidmi sdílí až 16 procent českých dětí, dominují především fotografie nad videem. Za pět let se toto číslo zvýšilo téměř o polovinu, což samozřejmě vede i k rostoucímu počtu případů úniků nebo zneužití takových materiálů,“ (Kopecký, 2007, s. 37).

V řadě případů sexting vzniká v rámci tlaku konkrétní sociální skupiny - například spolužáků/spolužaček. V některých případech sextingu "mimo partnerský vztah" se skupina spolužaček rozhodla, že společně "jen tak" nafotí intimní fotografie, které i vzájemně nasdílejí. Bohužel po jejich úniku se tyto dívky staly terčem posměchu, kyberšikany, harrasmentu, byly označovány za "děvky" apod. (Szotkowski a Kopecký, 2004, s. 64).

Obrázek 1: Zkušenost českých dětí se sextingem

Zdroj: <http://www.e-bezpeci.cz> © 2017

Kromě sdílení intimního obsahu se české děti na rozdíl od offline života vůbec nezdráhají v online prostředí komunikovat s cizími lidmi. Dnes tomu napomáhají především sociální sítě – zhruba třetina dětí (31 %) by si na Facebooku přidala nového kamaráda opačného pohlaví jen na základě přitažlivé fotografie a bez ověřování identity (Kopecký, 2004, s. 84).

Ve všech jmenovaných případech v této kapitole, jde vždy o různé typy šikany a tedy ve většině případů jde o přestupek, který musí být vždy podchycen a řešen. Vždy je potřeba zasáhnout a tomu také napomáhá policejní metoda, která pomáhá při odhalování skutečných pachatelů této trestné činnosti. Vždy jde o skutečné pachatele, proti kterým má policie mnohdy indicie, ale pouze z kyberprostoru, kde mohou být identity zcela odlišné od reálného světa.

4. ZÁVISLOST NA INTERNETU

Závislost na kyberprostoru je velmi složité prokázat a k využívání internetu toto tématu neodmyslitelně patří. Proto se v této kapitole mé bakalářské práce budu zabývat závislostmi na internetu a jejich dopadem na zdraví. Na závěr této bakalářské práce se zaměřím na prevenci závislosti. Mnozí se spíše orientují na závislosti na konkrétní aspekt virtuálního světa, jako například závislost na internetové komunikaci, online hrách, online nakupování, atp.

Syndrom závislosti je soubor psychických (emočních, kognitivních a behaviorálních) a somatických změn, které se vytvoří jako důsledek opakovaného užívání psychoaktivní látky = látky vyvolávající závislost. Mezi nové formy závislostního chování se řadí i tak zvaná netomanie – závislost na internetu.

U některých jedinců se nadměrné užívání internetu dostalo na hranici vlastní kontroly, které již sami nejsou schopni zvládat – jsou závislí. Řada výzkumů ji označila za blízkou skupině „návykových a impulzivních poruch“. Protože závislost na internetu vykazuje vysokou míru s jinými psychickými poruchami, což sdílí s ostatními závislostmi (Shapira a kol. ,2000), může se stát, že závislost bude přehlížena a pozornost při diagnostice a léčbě bude upřena právě na doprovodné poruchy. Badatel Mark Griffiths vytvořil šest kritérií a všechna musí být u jedince přítomna, aby za závislého mohl vůbec být považován (Griffiths, 2007).

„Využívání internetu má dopady na kvalitu řeči a myšlení (ochuzování a zužování slovní zásoby, zpragmatictění projevu, anglikanismy, roztěkanost, úsečnost atd.), dopadá na životní styl“ (Vybíral 2009, s. 271).

„Způsob využívání volného času je jedním z důležitých ukazatelů životního stylu“. Z těchto indicií bychom mohli nabít dojem, že nám začíná vyrůstat virtuální kybernetická mládež se značnou orientací na virtuální prožitky a seberealizaci (Pávková et al. 2002, s. 28).

4.1 Nadměrné užívání internetu

Při nadměrném užívání internetu se zpravidla zmiňuje čas, který děti na internetu tráví. U mladších dospívajících to je v průměru hodina denně, u starších pak hodiny dvě. V případě některých online aktivit je pak časová intervence ještě delší. Například online hry, virtuální světy, hrají se v průměru 25 hodin týdně, což je podobný čas, jaký tráví děti ve škole (Blinka, Šmahel, 2010). Přičemž české děti patří k neaktivnějším a nejnadšenějším hráčům v Evropě. Lze předpokládat, že trávení online více hodin denně je na úkor času věnovanému školní přípravě, fyzickým a sociálním aktivitám (Ševčíková, 2014, s. 38)

Závislost na internetu je stejně jako na drogách nemoc. Má dopady na psychiku a život závislého, mezi které lze zařadit: ztráta smyslu pro realitu, rozpad sociálních vazeb, který je zrychlen díky anonymitě internetu, ztráta norem chování, rozpad rodiny, izolovanost a deprese. Velmi důležitým faktorem je čas, který na internetu strávíme (Musil, 2008, s. 96).

Škola již zareagovala na tuto danost a zahrnují práci s počítačem do obsahu vzdělávání. „S počítači se tak děti seznamují ve škole, školních družinách a klubech, ve střediscích volného času dětí a mládeže nebo samostatných centrech počítačových her (a ovšem doma, u rodičů v práci, u kamarádů). Přesto však se jejich využití mimo vyučovací proces hodnotilo jako nedostatečné“ Volný čas by měl plnit mimo jiné funkce odpočinkové, rekreační a zájmové. Všechny tyto činnosti by měli vést k odpočinku a načerpání nových sil pro další den, pro další pracovní či vzdělávací činnosti. Dlouhodobá „zábava“ na počítači, však velmi zaměstnává myšlení, psychicky i tělesně vyčerpává. Člověk se tedy nedostatečně regeneruje a mohou být ovlivněny jeho pracovní výkony. (Hofbauer 2004, s. 135). Děti a mládež si vytváří na internetu jakousi komunitu, v níž řeší většinu vlastních problémů. Již nechodí za rodiči ani za učiteli, potřebují-li s něčím poradit.

4.2 Dopad na školní prospěch

Jak uvádí Gustavo Mesch (2006), mezi dětmi a rodiči je rozdílná perspektiva účelu počítače a internetu. Zatímco rodiče pořizují internet kvůli vzdělávání dětí, ty jej používají primárně na svou zábavu, respektive ke komunikaci s vrstevníky. To je u rodičů zdrojem obav. Ukázalo se, že závislost se jednoznačně podílí na školních výsledcích. (vysoké zaujetí například hrou, trávení tímto způsobem mnoho času, těšení se apod.) Intenzivní užívání internetu se totiž pojí se získáváním dalších dovedností, od bystření kognitivních schopností až po vyšší digitální gramotnost, což je dovednost v informační společnosti vysoce ceněná (Ševčíková, 2014, s. 41).

4.3 Dopad na zdraví

Zdravotní obtíže nevzniknou ze dne na den. Jejich vývoj je postupný a velmi individuální v závislosti na dispozicích jedince a také na způsobech kompenzace dlouhodobého užívání počítačů a internetu. Z nepřímých účinků byl a je diskutován vliv počítačů na nedostatek pohybu a následně vzrůstající nadváhu. Je faktem, že tloušťnutí populace se týká i české společnosti. Nicméně tento problém má více příčin. Zásadnější, než čas trávený u počítače se ukázaly socioekonomické faktory, vliv rodiny, která má přímý vliv na kvalitu a množství stravy a samozřejmě i na způsob trávení volného času, obecnější vliv kultury a prostředí, vliv školy apod. (Kaiser family Foundation, 2004). Problém není jen snížený výdej energie v podobě pohybu, ale i zvýšený příjem energie v podobě nevhodné stravy.

Naopak potvrzený, ač zatím neprávem opomíjený problém, je vliv používání internetu na spánkový vzorec. V dětství, zvláště v adolescenci je přirozeně zvýšena potřeba spánku, se vzrůstajícím věkem ale děti chodí spát stále později.

Kromě množství je snížena i kvalita spánku – nejčastěji vlivem aktivit, na které je nutné se soustředit a které se provádějí nevhodně krátce před spánkem samotným. Na překonání únavy se navíc používají kofeinové nápoje a potraviny bohaté na cukr. Přitom z dlouhodobého hlediska je nekvalitní spánek spojen s nervozitou, podrážděností, neschopností se soustředit, zvýšenou úrazovostí a sníženou funkčností imunitního systému (Ševčíková, 2014, s. 43).

V případě přímých účinků používání počítače a internetu na fyzické zdraví se jedná o celý komplex muskuloskeletálních problémů. Projevuje se to nejrozličnějšími bolestmi – hlavy, krčních a zádových svalů, dále mravenčením či znečitlivěním zápěstí, či dokonce

až poškozením středního nervu v karpálním tunelu (Burke, Peper, 2002). Příčin je několik. Na jedné straně je to dlouhotrvající sezení u počítače bez přestávek, na straně druhé pak ergonomicky nevhodné tvarování a umístění nábytku a počítačových periférií (Ševčíková, 2014, s. 54).

Příliš mnoho času stráveného u počítače pak může s sebou přinášet riziko zdravotních potíží a to jak nedostatečného rozvoje pohybových schopností, problémy s viděním – zhoršení zraku, tak nesprávné životosprávy ať už obezity či naopak nepravidelnost stravy a hubnutí.

4.4 Prevence závislosti

Léčba závislosti na internetu se v obecné rovině nevymyká léčbě jiných behaviorálních závislostí, ale přístup léčby se liší s přihlédnutím ke specifčnosti dětského či adolescentního věku.

V léčbě zatím dominuje kognitivně-behaviorální přístup. V rámci této terapie jsou pacienti vedeni k uvědomování si problematického chování a jeho spouštěčů, k sebemonitoringu a následné změně tohoto chování. Primárním cílem není úplná abstinence od počítače a internetu, ale nalezení umírněného užívání. Cílem je naučit se rozumnému užívání této technologie. Tato terapie rovněž cílí ke změnám v chování mimo počítač, k integraci jiných aktivit do života, rozvíjení koníčků, vztahů a podobně (Young, 2009).

Možnosti terapie jsou, ale v léčbě závislostí na internetu poměrně omezené. Jedná se o nový fenomén, který nespadá pod žádnou oficiální a jasně definovanou poruchu. Internet je zcela nutnou součástí každodenního života. Výsledkem ani průběhem terapie tedy není a ani nemůže být úplná abstinence na internetu, ale umírněné užívání. Je tedy nutná intervence rodičů či jiných dospělých, což ale přináší další rizika. Největší část prevence je však na straně rodičů. Pravidla není možné stanovit obecně, rovněž není možné určit, jak dlouho by dítě mělo, či nemělo být online, neboť to závisí na individuálním posouzení. Nejvýznamnějším preventivním prvkem je podpora behaviorálních změn u dětí, kterým pomoci při plánování jiných aktivit tj., pomoci se strukturací volného času (Ševčíková, 2014, s. 49).

Při řešení závislosti je důležité se zaměřit na příčiny vzniku závislosti. Každý člověk je soubor specifických vlastností a tak i dispozice k internetové závislosti jsou věcí zcela individuální.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. PEDAGOGICKÝ VÝZKUM

Praktická část mé bakalářské práce navazuje na část teoretickou. Teoretická část mé bakalářské práce je zaměřena na popis a vysvětlení pojmů týkajících se komunikace, prostředí, internetu, médií, sociálních sítí a jejich vlivu na žáky školního věku, tak praktická část je zaměřena na vlastní kvantitativní výzkum v podobě dotazování mladších žáků základní školy. V praktické části je vymezen cíl výzkumu, výzkumný vzorek, metoda realizovaného výzkumu, vyhodnocení výzkumných otázek a vlastní závěr provedeného výzkumu.

5.1 Výzkumné otázky

Hlavní výzkumná otázka zní:

Uvědomují si děti rizika spojená s užíváním internetu a komunikačních technologií?

Dílní výzkumné otázky:

1. Jaký způsob komunikace preferují žáci na sociálních sítích?
2. Kolik svého volného času děti tráví na sociálních sítích?
3. Je chování žáků stejné na sociálních sítích, jako ve skutečném životě?
4. Uvádějí žáci skutečné osobní údaje na sociálních sítích?
5. Uvědomují si žáci negativní dopad spojený s komunikací na sociálních sítích?

5.2 Cíle výzkumu

Hlavním cílem mé bakalářské práce je:

Cílem je zjistit, zda-li si děti uvědomují rizika spojená s užíváním internetu a sociálních sítí.

Dílní výzkumné cíle:

1. Zjistit, zda žáci upřednostňují komunikaci na sociálních sítích před komunikací osobní.
2. Zjistit, kolik volného času děti věnují internetu a sociálním sítím.
3. Zjistit, zda žáci na veřejnosti vystupují stejným způsobem, jakým se prezentují na sociálních sítích.
4. Zjistit, zda žáci uvádějí na sociálních sítích pravdivé osobní údaje.
5. Zjistit, zda si děti uvědomují hrozby spojené s komunikací na internetu.

5.3 Výzkumná metoda

Pro získání dat jsem ve své bakalářské práci zvolila kvantitativní výzkum a jako metodu jsem použila dotazování pomocí dotazníků. Tuto metodu jsem zvolila z důvodu jednoduchosti vyhodnocování a interpretace. Dotazník byl zcela anonymní a získaná data jsem použila pro svou bakalářskou práci. Dotazník obsahoval 19 otázek z toho 16 otázek uzavřených a 3 polootevřené.

5.4 Výzkumný vzorek

Výzkumný soubor tvořily děti osmých a devátých tříd ze tří základních škol ve Zlínském kraji. Tyto základní školy nám umožnily po osobní domluvě dotazníkového šetření. Dotazníky byly rozdány řediteli škol, prostřednictvím internetového odkazu na [Survio.com](https://www.surveymonkey.com). Žákům bylo sděleno, že dotazník je zcela anonymní. Celkem bylo vyplněno 161 dotazníků z toho jeden dotazník byl pro svou nesprávnost vyřazen. Celkem ze 160 respondentů bylo 42 chlapců a 118 dívek.

5.5 Způsob zpracování dat

Dotazníky byly rozdány elektronickou formou pomocí programu [Survio.com](https://www.surveymonkey.com). Nejprve jsem provedla předvýzkum, který jsem dle náhodného výběru provedla u pěti osob, zjišťovala jsem, zda je vhodné při oslovování respondentů v dotazníku volit vykání či tykání. Na základě předvýzkumu jsem zjistila, že respondenti zvolili vykání. Z toho důvodu jsem v dotazníkovém šetření zvolila při oslovování vykání. Dotazníky jsme přetřídily a chybné byly vyloučeny. V následující kapitole jsem přiřadila položky dotazníku k výzkumným otázkám, které jsem zobrazila v grafech.

6. VYHODNOCENÍ DAT

V následující kapitole budeme vyhodnocovat data, které jsme získali výzkumným šetřením. Budeme je popisovat dle jednotlivých výzkumných otázek, na které budeme odpovídat prostřednictvím položek dotazníku. Hlavní výzkumnou otázku vyhodnotíme na závěr, jelikož v ní budeme shrnovat celý výzkum. Vyhodnocená data jsou nejprve interpretována slovně, poté jsou znázorněna v grafickém provedení. Vyhodnocení otázek jsem vypracovala v příloze P2.

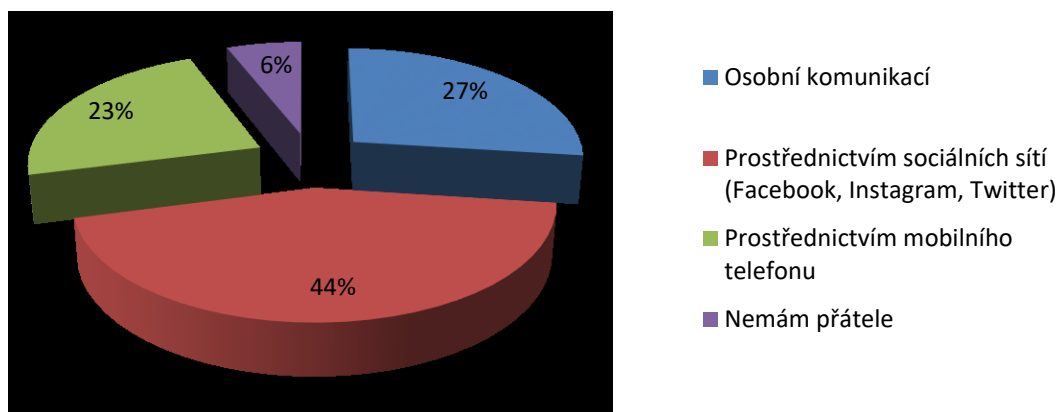
1. Výzkumná otázka:

Jaký způsob komunikace preferují žáci na sociálních sítích?

Pátá a šestá položka dotazníku (*Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňuješ?, Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?*), vychází z první výzkumné otázky. V páté položce dotazníku, respondenti odpovídali na čtyři otázky. Největší podíl 44 % respondentů komunikuje se svými přáteli především prostřednictvím sociálních sítí. Celkových 23 % respondentů při komunikaci se svými přáteli využívá mobilního telefonu. Pokud internetová komunikace je využívána efektivně a bezpečně, může nám to komunikaci s nejbližšími urychlit. Je ale nutné být informován i o negativních stránkách této komunikace a případně jim předcházet. Dalších 27 % dotazovaných preferuje osobní komunikaci. Což znamená, že dítě se naučí dobře zvládat problémy v osobním životě, dokáže zcela dobře z neverbální komunikace druhé osoby rozpoznat jeho pocity a předcházet tak zbytečným sporům. Pouhých 6 % dotázaných nekomunikuje se svými přáteli, protože žádné přátele nemá (viz graf 5, str. 39).

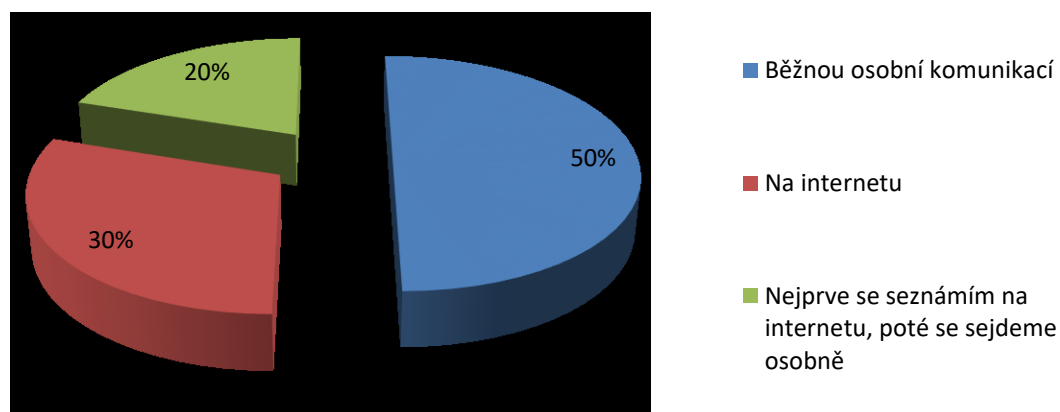
V šesté položce dotazníku, respondenti měli na výběr tří možností. Polovina respondentů uvedla, že získávají nejraději nové přátele při osobní komunikaci. Získávání přátel osobní komunikací je nejvhodnějším způsobem komunikace, jedinec tímto způsobem zjistí, zda osoba, se kterou se právě seznámil zda mu vyhovuje či naopak. Celkem 30 % dotazovaných se seznamuje prostřednictvím internetu. Zbývajících 20 % respondentů se s novými přáteli nejprve seznámí na internetu a poté se s nimi setkají osobně. Jednoznačnou předností internetové komunikace je rychlost a také zde lze rychle poslat důležitou informaci. Rizik seznamování na internetu je poměrně mnoho, od Kyberšikany, Stalking až po Sexting (viz graf 16, str. 39).

Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňuješ ?

Graf 5: Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňujete?

Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?

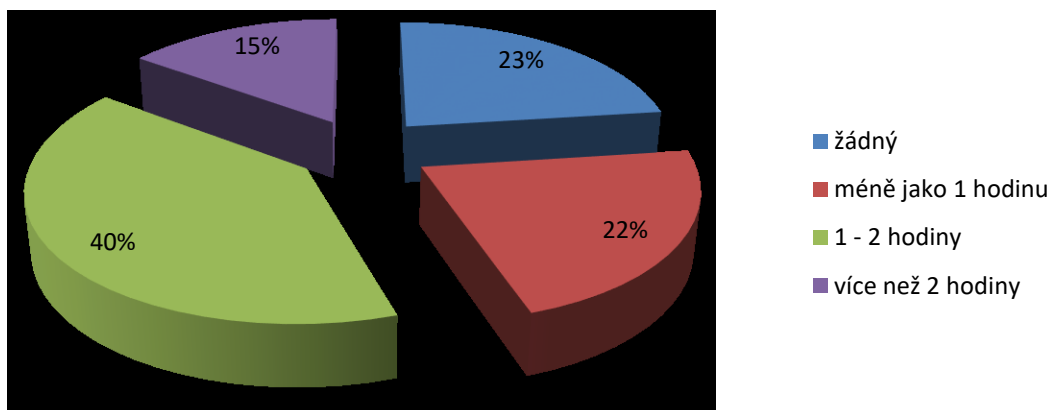
Graf 6: Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?

2. Výzkumná otázka:

Kolik svého volného času děti tráví na sociálních sítích?

Devátá položka dotazníku (*Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?*), vychází z druhé výzkumné otázky. V deváté položce dotazníku respondenti odpovídali na čtyři otázky. Tato položka dotazníku je polozavřená. Celkem 23 % dotazovaných netráví na sociálních sítích žádný čas z toho důvodu, že nemá založený profil. Což v jejich případě má pozitivní vliv na čas, který místo trávení na internetu mohou využít jiným způsobem a to např. s rodinou, sportem, zájmovými kroužky nebo se svými přáteli. Největší zastoupení 40 % respondentů tráví na sociálních sítích maximálně 2 hodiny denně. Dalších 22 % respondentů využívá sociální sítě méně jako 1 hodinu. 15 % respondentů využívá sociální sítě více jak 2 hodiny denně a to v průměru 4 – 5 hodin denně. Poměrně častý problém spočívá v tom, že nadměrné využívání internetu má negativní vliv na spánek a z dlouhodobého hlediska je nekvalitní spánek spojen s nervozitou, podrážděností, neschopností se soustředit, zvýšenou úrazovostí.

Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?

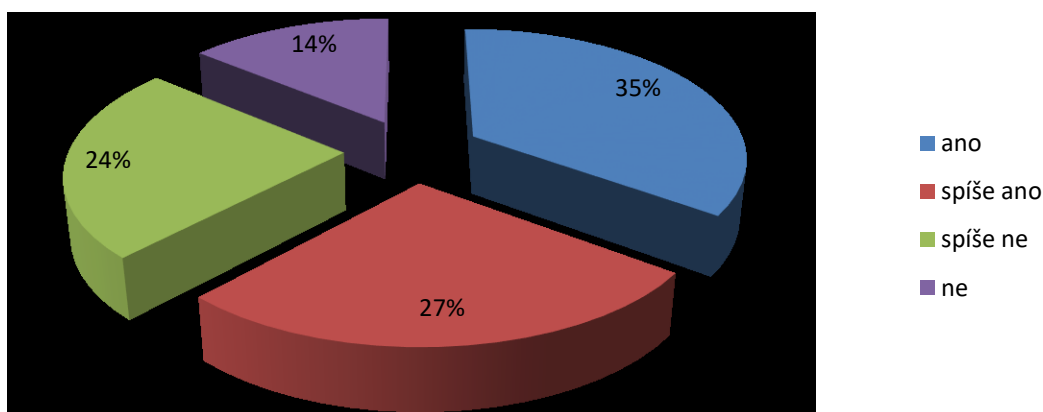
Graf 9: Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?

3. Výzkumná otázka:

Je chování žáků stejné na sociálních sítích, jako ve skutečném životě?

Jedenáctá položka dotazníku (*Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?*), vychází ze třetí položky dotazníku. 35 % respondentů uvedlo, že vystupují na sociálních sítích stejným způsobem jako v osobním životě. Dalších 27 % dotazovaných se domnívá, že jejich chování na veřejnosti je spíše stejné jako chování na sociálních sítích. Tito respondenti mají utvořenou svou identitu, kterou se prezentují jak v běžném životě, tak na sociálních sítích. Dále si proto neuttváří další identity, aby našli sami sebe. Následujících 14 % respondentů nevystupuje stejným způsobem na veřejnosti jako na sociálních sítích a 24 % si myslí, že spíše ne. Virtuální identita má neomezené možnosti, člověk se může stát, kým chce. Jedinec se může vydávat v podstatě za kohokoliv, např. za odborníka nebo přítele. Mladí lidé hledají odpovědi a otázky týkající se jejich existence. Tato identita skrývá svá pozitiva a negativa. Je tedy nutné se naučit rozpoznat realitu od nereálného.

Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?

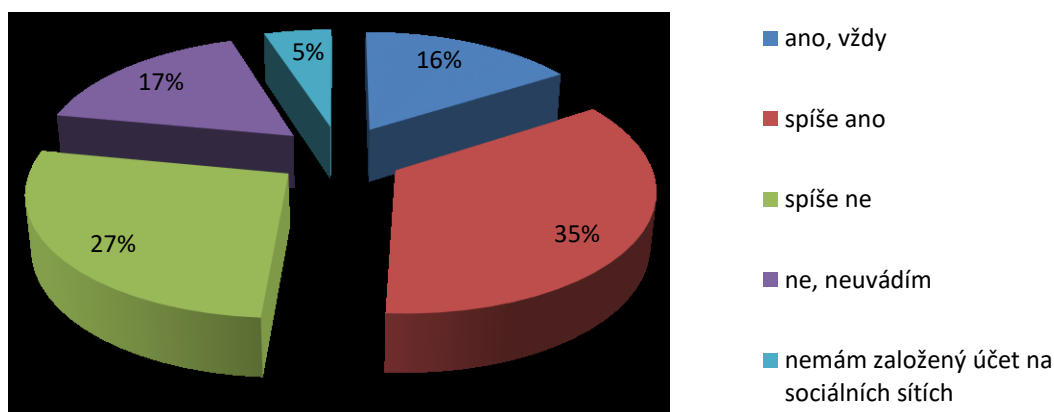
Graf 11: Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?

4. Výzkumná otázka:

Uvádějí žáci skutečné osobní údaje na sociálních sítích?

Desátá položka dotazníku (*Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?*), vychází ze čtvrté výzkumné otázky. Respondenti měli na výběr z pěti možností. Celkem 35 % dotazovaných spíše uvádí na sociálních sítích pravdivé osobní údaje. Z toho 16 % respondentů vždy prezentuje pravdivé osobní údaje na sociálních sítích. Tito respondenti mají vytvořenou vlastní identitu, tuší kam patří, proto nemají už potřebu vytváření falešných účtů na sociálních sítích. Dále 27 % respondentů spíše neuvádí pravdivé údaje na profilu na internetu, zatímco 17 % neuvádí pravdivé osobní údaje vůbec. Pouhých 5 % respondentů nemá založen účet na sociálních sítích. Tyto děti uvedly, že v určitých případech neuvádí na sociálních sítích pravdivé údaje. Vyplývalo, že si respondenti zakládají více jako jeden profil na sociálních sítích a z toho minimálně jeden z těchto profilů je falešný.

Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?

Graf 10: Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?

5. Výzkumná otázka:

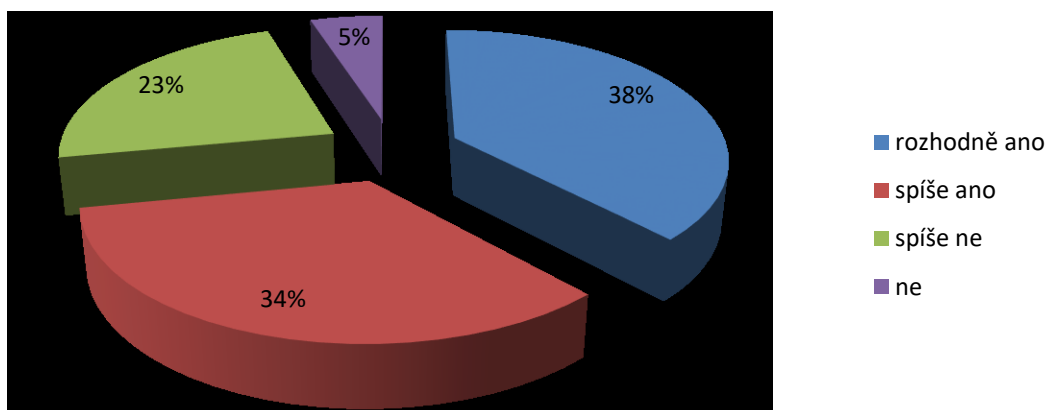
Uvědomují si žáci negativní dopad spojený s komunikací na sociálních sítích?

Sedmnáctá, osmnáctá a devatenáctá položka dotazníku (*Myslíte si, že se člověk může stát závislým na internetu?, Jste ochotný/na se sejit se zcela neznámým člověkem?, požadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních informací?*). V sedmnácté položce dotazníku měli respondenti na výběr ze čtyř možností. Největší podíl respondentů 38 % si myslí, že se člověk rozhodně může stát závislým na internetu, z toho 34 % si spíše myslí se můžou stát závislým na internetu. Tudiž se může stát, že nadměrné užívání internetu se může dostat na hranici vlastní kontroly, které již sami nejsme schopni zvládat. V důsledku toho se může stát závislým a je nutno to řešit. Celkem 23 % respondentů si spíše nemyslí, že by závislost na internetu byla možná. Pouhých 5 % dotazovaných vůbec nepřipouští, že by se mohli stát závislými na internetu a sociálních sítích. Mnoho mladých lidí si musí uvědomit, že závislost na internetu je stejně jako na drogách nemoc. Má dopady na psychiku a život závislého, ztrácí smysl pro realitu, rozpad sociálních vazeb a deprese (viz graf 17, str. 44).

V osmnácté položce dotazníku měli respondenti na výběr ze čtyř možností. Celkem 26 % respondentů je ochotna se sejit se zcela neznámým člověkem, z toho 21 % jsou spíše ochotni se sejit s cizím člověkem. Tito respondenti jsou i přes daná rizika ochotni se sejit se zcela neznámou osobou a to i za předpokladu, vzniku možného potenciálního rizika. Dalších 28 % respondentů se spíše nechtějí sejit s neznámým člověkem, zatímco 25 % dotazovaných se rozhodně nechtějí sejit s cizím člověkem (viz graf 18, str. 44).

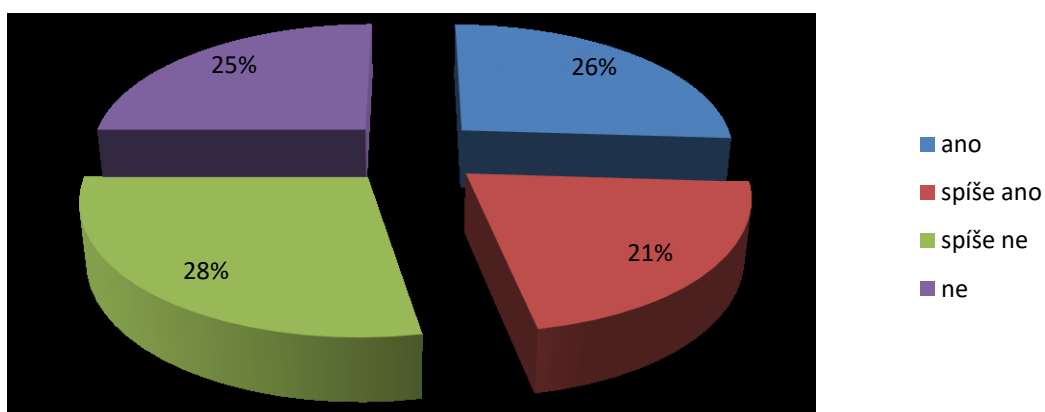
V devatenácté položce dotazníku měli respondenti na výběr ze dvou odpovědí. V této otázce jsme se ptali, zda po respondentech někdo někdy vyžadoval zaslání intimních fotografií. Převážná většina respondentů 65 % odpovědělo, že zaslání intimních fotografií po nich nikdy nikdo nevyžadoval. I přesto tyto respondenti jsou obeznámeni s tímto rizikem a případný problém by měli zarazit hned na jeho počátku. Zatímco zbývajících 35 % odpovědělo, že po respondentech bylo vyžadováno zaslání intimních fotografií. Je nutné si uvědomit, že objektem sexuálního zneužívání se stávají i děti. Nejčastěji se stávají oběťmi sexuálního násilí pubertální dívky. Proto jen při sebemenším náznaku je nutné tento vzniklý problém neprodleně řešit (viz graf 19, str. 45).

Myslíte si, že se může člověk stát závislým na internetu?

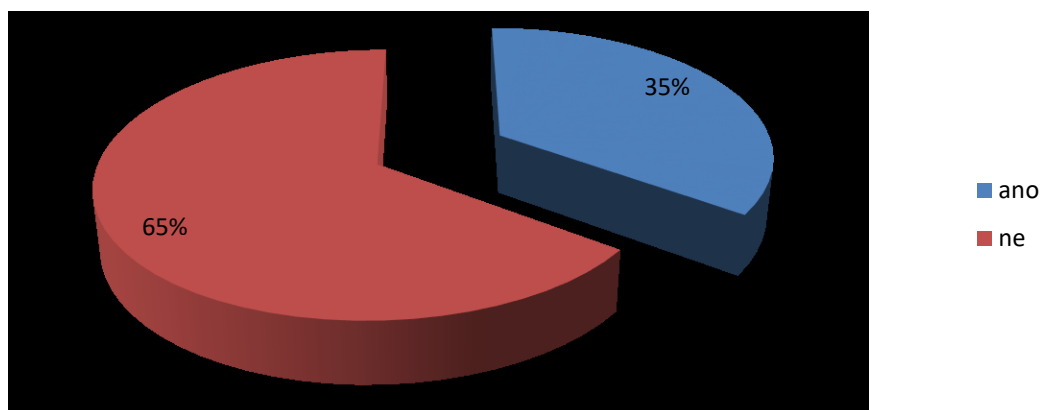
Graf 17: Myslíte si, že se může člověk stát závislým na internetu?

Jste ochotný/na sejít se ze zcela neznámým člověkem?

Graf 18: Jste ochotný/na sejít se ze zcela neznámým člověkem?

Vyžadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních fotografií?

Graf 19: Vyžadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních fotografií?

6.1 Shrnutí výsledků výzkumu

Uvědomují si děti rizika spojená s užíváním internetu a komunikačních technologií?

Hlavní výzkumnou otázkou budeme shrnovat celý výzkum a budeme také shrnovat všechny získané informace, které vyplynuly z našeho výzkumu. Náš výzkum se zaměřuje na děti a rizika spojená s užíváním internetu a komunikačních technologií, a zda si tyto rizika děti uvědomují.

Z výzkumu vyplynulo, že téměř polovina respondentů komunikuje se svými přáteli především prostřednictvím sociálních sítí. Sice námi internetová komunikace přináší i své výhody jako rychlá komunikace s přáteli, ale je nutné být informován i o negativních stránkách této komunikace a případně jim předcházet. Pouhých 27 % dotazovaných preferuje osobní komunikaci, která by spíše naopak měla být upřednostňovaná před internetovou komunikací. Dále náš výzkum zjistil, že 50 % respondentů uvedlo, že se lépe seznamují s novými přáteli při osobní komunikaci. Získávání přátel osobní komunikací je nejvhodnějším způsobem seznamování, protože osobní kontakt nejvíce vypovídá o dané osobě. Celkem 30 % dotazovaných se seznamuje prostřednictvím internetu. Tito respondenti musí být seznámeni s možnými riziky, které mohou nastat při seznamování pomocí internetu.

Z celkového počtu 40 % respondentů tráví na sociálních sítích maximálně 2 hodiny denně. Tedy vyplývá, že děti věnují sociálním sítím a internetu poměrně velkou část volného času, což má negativní vliv na jejich zdravotní stav. Celkem 23 % dotazovaných netráví na sociálních sítích žádný čas z toho důvodu, že nemá založený profil. Dalších 22 % respondentů využívá sociální sítě méně jako 1 hodinu. Pouhých 15 % respondentů využívá sociální sítě více jak 2 hodiny denně a to v průměru 4 – 5 hodin denně.

Stejným vzorcem chování jak na sociálních sítích, tak i v osobním životě vystupuje 62% respondent. Tito respondenti mají utvořenou svou identitu, a proto si další identitu utvářet nemusí. Následujících 38 % respondentů nevystupuje stejným způsobem na veřejnosti jako na sociálních sítích. Mladí lidé mnohdy hledají odpovědi a otázky týkající se jejich existence, proto si vytváří různé virtuální identity a tak se mohou stát v podstatě kýmkoliv.

Celkem 52 % dotazovaných uvádí na sociálních sítích pravdivé osobní údaje, tito respondenti mají utvořenou vlastní identitu, a proto neuvádí na internetu nepravdivé osobní údaje. Z toho 44 % respondentů neuvádí vůbec pravdivé údaje na profilu na internetu. Respondenti si tedy zakládají více jako jeden účet na sociálních sítích a z toho jeden je vždy falešný. Pouhých 5 % respondentů nemá založen účet na sociálních sítích.

Převážná většina respondentů (více jako polovina) si myslí, že se člověk rozhodně může stát závislým na internetu. Nadměrné užívání internetu se může dostat na hranici vlastní kontroly, které již není únosné. V důsledku toho se musí případná závislost na internetu řešit. Celkem 23 % respondentů si spíše nemyslí, že by závislost na internetu byla možná. Pouhých 5 % dotazovaných vůbec nepřipouští, že by se mohli stát závislými na internetu a sociálních sítích. Mnoho mladých lidí si musí uvědomit, že závislost na internetu je možná a je to závislost jako každá jiná. Tato závislost má dopad na psychiku a život závislého.

Celkem 47 % respondentů je ochotna se sejit se zcela neznámým člověkem, aniž by se s ním dříve znala. Tito respondenti si nejprve musí, ale uvědomit vznik možného potencionálního rizika. Polovina respondentů se vůbec nechťejí sejit s neznámým člověkem, protože to pro ně představuje určité riziko.

Dále jsme se ptali respondentů, zda po nich někdy někdo vyžadoval zaslání intimních fotografií. Převážná většina respondentů 65 % odpovědělo, že zaslání intimních fotografií po nich nikdo nevyžadoval. I přesto tito respondenti jsou obeznámeni s tímto rizikem a případný problém by měli zarazit hned na jeho počátku.

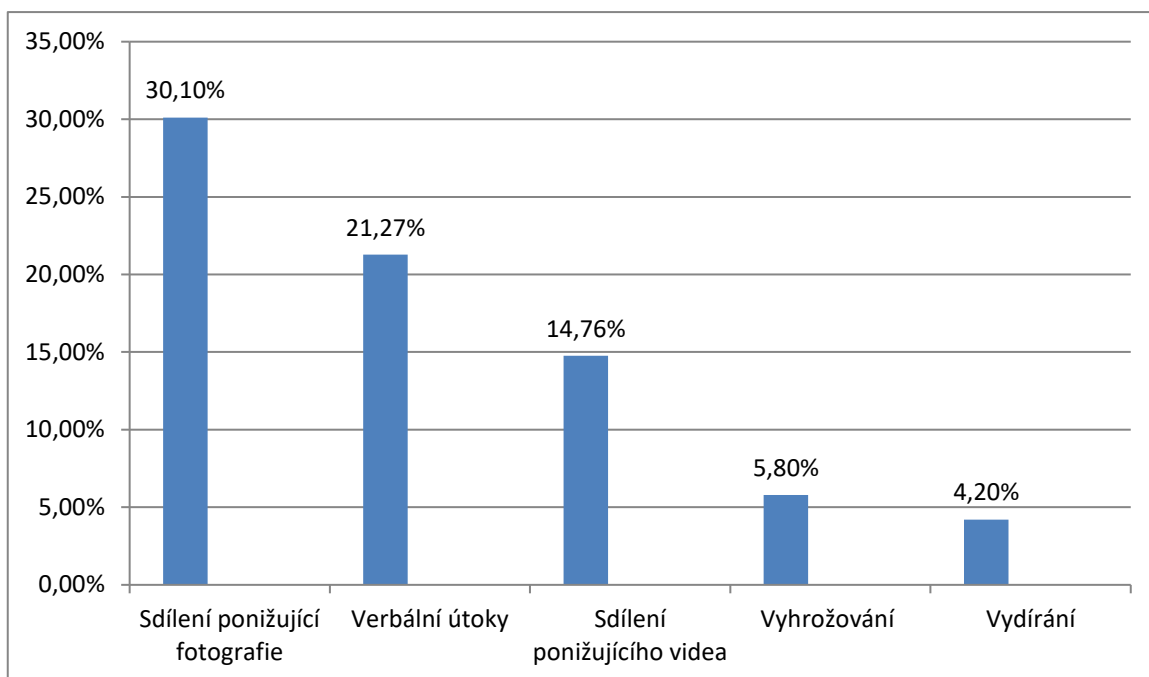
Zatímco zbývajících 35 % odpovědělo, že po respondentech bylo vyžadováno zaslání intimních fotografií. Objektem sexuálního zneužívání se v mnoha případech stávají i děti. Nejčastěji objektem sexuálního násilí bývají pubertální dívky. Proto jen při sebemenším náznaku je nutné, aby tento problém byl řešen.

6.2 Diskuze

V této podkapitole se budeme zabývat diskuzí, porovnáme náš výzkum s výzkumem z e-bezpeci.cz a zaměříme se na sociální síť. Nejprve se zaměříme, zda mladá generace má podvědomí o kyberšikaně a zda s ní má zkušenost, i přesto že sociální síť mají i pozitivní vliv tak mají i negativní vliv. Dále se zaměříme, zda se děti jsou ochotny sejít se zcela neznámým člověkem a zda jejich chování na sociálních sítích je stejné jako ve skutečném životě. Zdrojem pro nás je výzkum Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci – České děti a Facebook 2015.

Výzkum ukazuje, že velké množství dětských uživatelů Facebooku potvrzuje, že se stalo oběťmi různých forem kybernetických útoků. Mezi nejčastější formy útoků na děti v prostředí Facebooku patří zejména sdílení ponižujících materiálů a verbální formy agrese (urážení, dehonestování, ponižování). Každé druhé dítě (50,54 %) si také na Facebooku nechalo zablokovat svého internetového známého, který jej obtěžoval. Sexting neboli sdílení svých vlastních intimních materiálů v prostředí internetu provozuje v populaci přibližně 7-9 % dětí (Kamil Kopecký, 2012). Řada z nich šíří své intimní materiály také prostřednictvím sociálních sítí. Na Facebooku své vlastní intimní materiály sdílí 4,1% českých dětí.

Obrázek 2: Projevy Kyberšikany na Facebooku

Nyní se dostáváme ke srovnání našeho výzkumu. Zatímco výzkum pedagogické fakulty tvrdí, že se sdílením ponižujících fotografií mělo zkušenost 30,10 % dětí a s verbálními útoky 27,27 %, tak z našeho výzkumu vyplynulo, že 97% respondentů se nikdy nesetkali s nějakou podobou kyberšikany. Pouhá 3 % respondentů se s projevy kyberšikany setkali v podobě zasílání intimních fotografií, vyhrožování a urážením.

Dále z našeho výzkumu vyplynulo, že 47 % respondentů je ochotna se sejit se zcela neznámým člověkem. Zatímco 53 % dotazovaných se rozhodně nechtějí sejit s cizím člověkem. Celkem 62 % respondentů vystupuje na sociálních sítích stejným způsobem jako na sociálních sítích. Následujících 38 % respondentů nevystupuje stejným způsobem na veřejnosti jako na sociálních sítích.

6.3 Doporučení pro praxi

Služby internetu a sociálních sítí jsou využívány všemi generacemi obzvláště mladými lidmi, už od útlého věku. Výrazně se podílejí na způsobu života mnoha lidí. Je nesporné, že sociální sítě jsou jistým způsobem pro naši společnost přínosem, ale je nutné dodat, že sociální sítě představují určitá rizika, kterým se uživatelé využívání těchto služeb dobrovolně vystavují. Proto je nutností umět rozpoznat jak pozitivní tak zejména negativní vliv internetu. Sociální sítě nabízejí větší míru otevřenosti a uživatel se pak cítí mnohem odvážněji, výřečněji a uvolněněji než v reálném světě.

V podstatě jde říci, že veškeré zájmy mladých lidí převyšuje zájem být neustále on-line. Pokud jde o doporučení, aby se zvýšila informovanost uživatelů o internetu a internetovém poradenství. Důraz by se měl klást na zvýšení podvědomí uživatelů internetu, zejména ve školách lze doporučit preventivní programy. Je nutné také zvyšovat informovanost, jak poznat důvěryhodnou poradnu.

ZÁVĚR

V mé bakalářské práci jsem se zabývala Sociálními sítěmi a informovaností žáků Základních škol o rizicích jejich využívání. Zejména jsme se zabývali ohrožujícími a patologickými jevy při komunikaci na sociálních sítích mladých lidí a na využití technologií při komunikaci na internetu. Cílem bylo poukázat na tyto patologické jevy a na jejich rizikovost při využívání této elektronické komunikace. Zejména poukázat na různé projevy kyberšikan a četnost využívání komunikace prostřednictvím sociálních sítí dětí. Škodlivé a patologické jevy budou vždy součástí internetové komunikace mládeže.

Teoretická část mé bakalářské práce byla rozdělena do pěti kapitol. V první kapitole jsme se zabývali komunikací. Popsali jsme zde pojem komunikace, její vývoj a rozpracovali jsme pojem média. V druhé kapitole jsme se zabývali sociálními sítěmi jako takovými, rozpracovali jsme zde, k čemu sociální sítě slouží a rozdělení sociálních sítí. Popsali jsme internet, jeho funkce a historii. Třetí kapitolu jsme věnovali Facebooku, nejrozšířenější sociální síti mezi mladými lidmi. Popsali jsme historii Facebooku, jeho klady a zápory. Ve čtvrté kapitole jsme rozpracovali téma šikana. Zaměřili jsme se na Kyberšikanu a další typy šikan jako je sexting, stalking a kyberstalking. Poslední kapitola teoretické části se zabývala šikanou, jejími druhy, dopad na zdraví jedince a také co může způsobit nadměrné využívání internetu. V této kapitole jsme také rozpracovali prevenci závislosti.

V praktické části mé bakalářské práce jsem realizovala kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Z výzkumu vyplynulo, že téměř polovina respondentů komunikuje se svými přáteli především prostřednictvím sociálních sítí. Sice námi internetová komunikace přináší i své výhody jako rychlá komunikace s přáteli, a proto je nutné být informován i o negativěch této komunikace. Dále náš výzkum zjistil, že polovina respondentů uvedlo, že se lépe seznamují s novými přáteli při osobní komunikaci. Získávání přátel osobní komunikací je nejvhodnějším způsobem seznamování, protože osobní kontakt nejvíce vypovídá o dané osobě a je přirozený. Téměř polovina respondentů tráví na sociálních sítích maximálně 2 hodiny denně. Tedy vyplývá, že děti věnují sociálním sítím a internetu poměrně velkou část volného času, což má negativní vliv na jejich zdravotní stav. Stejným vzorcem chování jak na sociálních sítích, tak i v osobním životě vystupuje větší polovina respondentů. Převážná většina respondentů (více jako polovina) si myslí, že se člověk rozhodně může stát závislým na internetu. Nadměrné užívání internetu se může dostat na hranici vlastní kontroly, které již není únosné. Celkem

polovina respondentů je ochotna se sejít se zcela neznámým člověkem, aniž by se s ním dříve znala. Tito respondenti jsi musí nejprve být vědoma rizik, která takto podstupují. Dále jsme se ptali respondentů, zda po nich někdy někdo vyžadoval zaslání intimních fotografií. Převážná většina respondentů odpovědělo, že zaslání intimních fotografií po nich nikdo nevyžadoval. I přesto tyto respondenti jsou obeznámeni s tímto rizikem a případný problém by měli zarazit hned na jeho počátku.

Tato bakalářská práce může být přínosem pro širokou veřejnost a pro potřeby dalšího výzkumu. Tento výzkum může být nápomocen školám a školským zařízením při realizaci preventivních programů a při předcházení rizik spjatých s internetovou komunikací.

Na závěr mohu říci, že hlavní cíl mé bakalářské práce byl naplněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BOYD, D. M; ELLISON, N. B. Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication [online]. 2007, Vol. 13, No. 1, [cit. 06. 05. 2010]. Dostupné na [www: <http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html>](http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html). ISSN 1083-6101.
- BUERMANN, Uwe. Jak (pře)žít s médii: příležitosti a hrozby informačního věku a nové úkoly pedagogiky: výzkumná práce Institutu pro pedagogiku a smyslovou a mediální ekologii (IPSUM). Vyd. 1. Hranice: Fabula, 2009. 239 s. ISBN 978-80-86600-58-1.
- DEVITO, Joseph A. Základy mezilidské komunikace. Překlad Milan Bartůšek a Jiří Rezek. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. 420 s. ISBN 80-7169-988-8.
- ECKERTOVÁ, L., DOČEKAL, D., Bezpečnost dětí na internetu. Praha: Albatros Média a.s., 2013 261s., ISBN 80-7220-157-3
- ERIKSEN, Thomas Hylland. Sociální a kulturní antropologie: příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 407 s. ISBN 978-80-7367-465-6.
- Faruggia, R. 2013. Facebook and relationships: A study of how social media use is affecting long-term relationships. [online]. Dostupné z: <http://scholarworks.rit.edu/theses>
- <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Zvof/545/MEDIA-JAKO-PREDMET-POZNANI.html/>, 2013-11-11 10:00
- <http://educ.tym.cz/internet/>, 2013-11-20 6:10
- JIROVSKÝ, Václav. Kybernetická kriminalita: nejen o hackingu, crackingu, virech a trojských koních bez tajemství. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 284 s. ISBN 978-80-247-1561-2.
- KELLER, Jan. Nejistota a důvěra, aneb, K čemu je modernitě dobrá tradice. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009. 173 s. Studie; sv. 54. ISBN 978-80-7419-002-5."
- KOPECKÝ, Kamil. Moderní trendy v e-komunikaci. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007. 98 s. ISBN 978-80-85783-78-0.
- Leško, Ladislav. Náhled do sociální komunikace. Tribun EU, 2008, ISBN 978-80-7399-466-2

- LÉVY, P. Kyberkultura. Zpráva pro radu Evropy v rámci projektu „Nové technologie: kulturní spolupráce a komunikace“. Přeložili KAŠPAR, M., PRAVDOVÁ, A., 1. vydání. Praha: Karolinum, 2001, 229 s. ISBN 80-246-0109-5.
- MUSIL, J. Úvod do sociální a masové komunikace. Praha: UJAK, 2008. ISBN 978-80-86723-44-0.
- MUSIL, J., Elektronická média v informační společnosti. Praha: Votobia, 2003,
- SCHELLMANN, B. et al. Média: základní pojmy, návrhy, výroba. 1. vydání. Praha: Europa – Sobotáles, 2004. 482 s. ISBN 80-86806-06-0.
- SCHELLMANN, Bernhard et al. Média: základní pojmy, návrhy, výroba. Vyd. 1. Praha: Europa-Sobotáles, 2004. 482 s. ISBN 80-86706-06-0.
- SVATOŠ, Tomáš. Kapitoly ze sociální a pedagogické komunikace. Vyd. 3., upr. Hradec Králové: Gaudeamus, 2002. 175 s. ISBN 80-7041-604-1.
- ŠEVČÍKOVÁ, Anna a kol. Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. 183 s. Psyché. ISBN 978-80-210-7527-6.
- ŠMAHEL, David. Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi. V Praze: Triton, 2003. 158 s. Psychologická setkávání; sv. 6. ISBN 80-7254-360-1
- THOMPSON, John B. Média a modernita: sociální teorie médií. 1. české vyd. Praha: Karolinum, 2004. 219 s. Mediální studia. ISBN 80-246-0652-6.
- VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 522 s. ISBN 80-7178-308-0.
- VYBÍRAL, Zbyněk. Psychologie komunikace. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 319 s. ISBN 80-7178-998-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Např. například

Tzv. takzvaně

Apod. Podobně

Aj. a jiné

Atd. a tak dále

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Zkušenost českých dětí se sextingem.....	30
Obrázek 2: Projevy Kyberšikany na Facebooku.....	48

SEZNAM GRAFŮ

Graf 5: Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňujete?.....	39
Graf 6: Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?.....	39
Graf 9: Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?.....	40
Graf 11: Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?.....	41
Graf 10: Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?.....	42
Graf 17: Myslíte si, že se může člověk stát závislým na internetu?.....	44
Graf 18: Jste ochotný/na sejít se ze zcela neznámým člověkem?.....	44
Graf 19: Vyžadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních fotografií?.....	45

SEZNAM PŘÍLOH

P1 – Dotazník

Milá zákyně, milý žáku,

jmenuji se Iveta Csefalvayová a jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Prosím Tě o vyplnění dotazníku. Dotazník je **anonymní**. Všechny údaje považuji za důvěrné a budou použity pouze pro mou bakalářskou práci. Prosím o vyplnění všech otázek, pokud není uvedeno jinak. Předem děkuji za spolupráci.

- 1) Pohlaví:
 - a) Dívka
 - b) Chlapec

- 2) Věk:
 - a) 13 let
 - b) 14 let
 - c) 15 let
 - d) 16 let

- 3) Jakým způsobem nejčastěji trávíte svůj volný čas?
 - a) Zájmová činnost
 - b) S přáteli
 - c) S rodinou
 - d) Na Sociálních sítích
 - e) jiné (doplňte):

- 4) Máte založený účet na některé z uvedených sociálních sítí? (Facebook, Instagram, Youtube, Twitter)?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) uvažuji o založení

- 5) Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňujete?
- a) Osobní komunikaci
 - b) Prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Instagram, Twitter)
 - c) Prostřednictvím mobilního telefonu
 - d) Nemám přátele
- 6) Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?
- a) Běžnou osobní komunikací
 - b) Na internetu
 - c) Nejprve se seznámím na internetu, poté se sejdeme osobně
- 7) Vyjadřují se Vám pocity lépe na sociálních sítích?
- a) ano
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - d) ne
- 8) Odkud se nejčastěji připojujete na sociální sítě?
- a) z mobilního telefonu
 - b) z počítače / notebooku
 - c) z tabletu
 - d) nemám účet na sociálních sítích
- 9) Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?
- a) žádný
 - b) méně jako 1 hodinu
 - c) 1 – 2 hodiny
 - d) více než 2 hodiny (doplňte počet hodin)

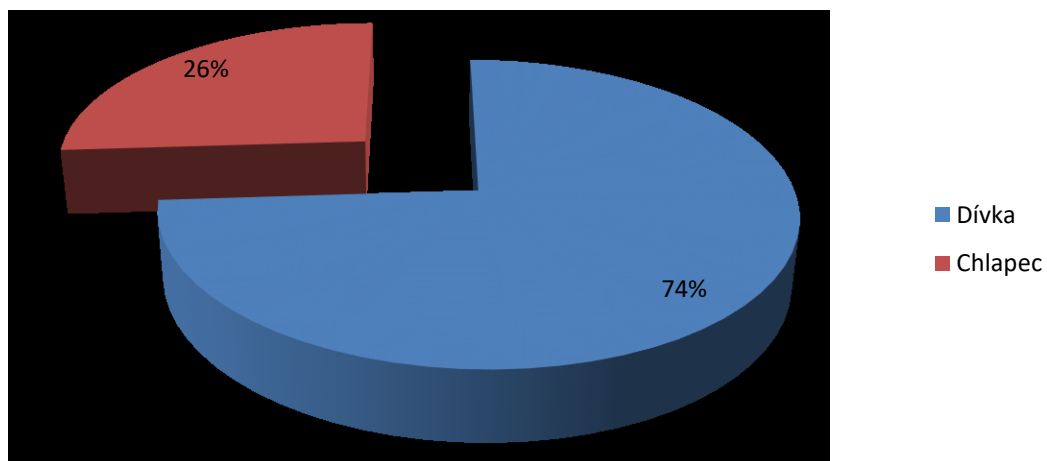
- 10) Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?
- a) ano, vždy
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - d) ne, neuvádím
 - e) nemám založený účet na sociálních sítích
- 11) Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?
- a) ano
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - b) ne
- 12) Dokážete si představit život bez sociálních sítí?
- a) ano, dokážu
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - d) ne, nedokážu
- 13) Proč jste si založil/a účet na sociální síti?
- a) dělá to tak každý
 - b) kvůli nalezení přátel
 - c) kvůli informacím
 - d) jiné (uved'): _____
- 14) Znáte někoho, kdo nemá založený účet na sociálních sítích?
- a) ano
 - b) ne
 - c) neuvědomuji si

- 15) Věděl/a byste, co znamená pojem Kyberšikana?
- a) fyzické pronásledování osoby
 - b) šikana / agrese, která probíhá zejména v online světě
 - c) nadměrné užívání internetu
- 16) Setkal/a jste se někdy s nějakou formou Kyberšikany? (Pokud uvedete ano tak uveďte s jakou formou kyberšikany jste se setkal/a)
- a) ano (uveďte v jaké formě)
 - b) ne
- 17) Myslíte si, že se může člověk stát závislým na internetu?
- a) rozhodně ano
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - d) ne
- 18) Jste ochotný/na sejít se ze zcela neznámým člověkem?
- a) ano
 - b) spíše ano
 - c) spíše ne
 - d) ne
- 19) Vyžadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních fotografií?
- a) ano
 - b) ne

P2 – Grafy

Graf 17: Znárodnuje, procentuální zastoupení dívek a chlapců. Dívky představují 74 % respondentů. Zatímco chlapci představují 26 % dotazovaných.

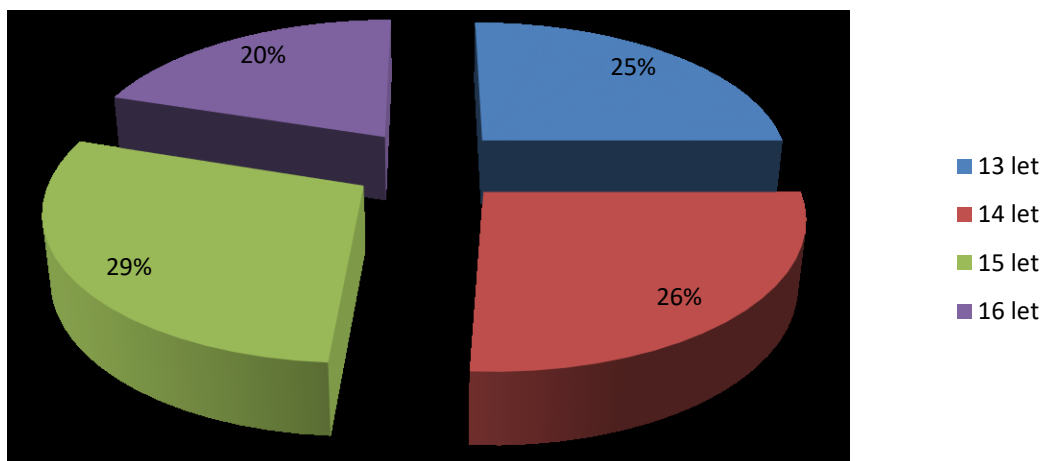
Pohlaví

Graf 1: Pohlaví

Graf 17: Znárodnjuje, věkovou hranici respondentů. Celkový počet 51 % dotazovaných tvořilo věkovou kategorií 13–14 let. Zatímco ve věku 15–16 let tvořili respondenti celkově 49 %.

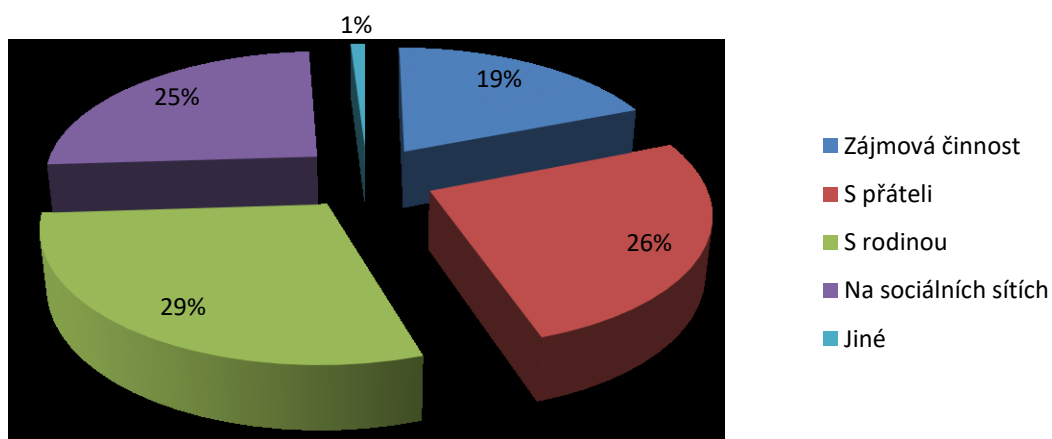
Věk

Graf 2: Věk

Graf 17: Zobrazuje, jakým způsobem nejčastěji tráví respondenti svůj volný čas. 29 % respondentů uvedlo, že nejraději tráví svůj volný čas s rodinou. Celkem 26 % dotazovaných čas věnují svým přátelům, zatímco 25 % jich tráví na sociálních sítích. Dalších 19 % tráví svůj volný čas různými zájmy a kroužky.

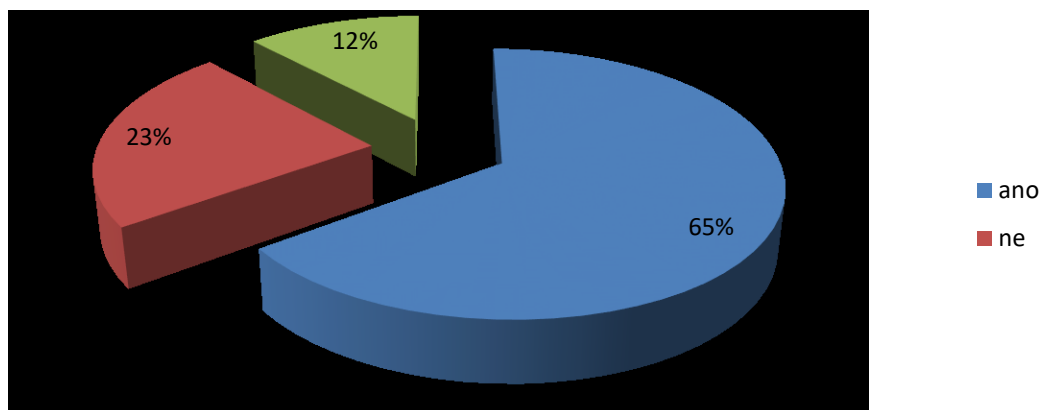
Jakým způsobem nejčastěji trávíte svůj volný čas?

Graf 3: Jakým způsobem nejčastěji trávíte svůj volný čas?

Graf 4: Znázorňuje, zda respondenti mají založen účet na některé sociální síti. Celkem 65 % dotazovaných má založen profil na sociálních sítích. Zatímco 23 % dotazovaných nemá žádný účet. Pouhých 12 % o založení účtu teprve uvažuje.

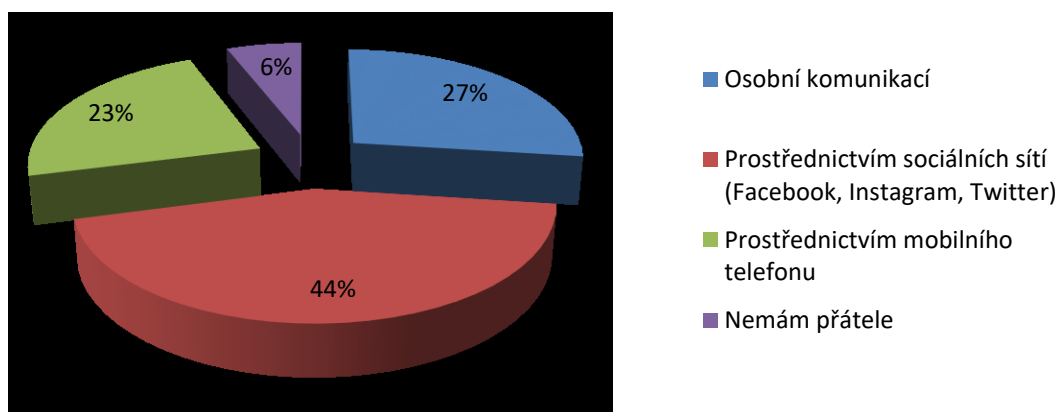
Máte založený účet na některé z uvedených sociálních sítí?

Graf 4: Máte založený účet na některé z uvedených sociálních sítí?

Graf 5: Znárodnuje způsob komunikace, který děti preferují se svými přáteli. Největší podíl 44 % respondentů komunikuje se svými přáteli především prostřednictvím sociálních sítí. Celkových 23 % respondentů při komunikaci se svými přáteli využívá mobilního telefonu. Dalších 27 % dotazovaných preferuje osobní komunikaci. Pouhých 6 % dotázaných nekomunikuje se svými přáteli, protože žádné přátele nemá.

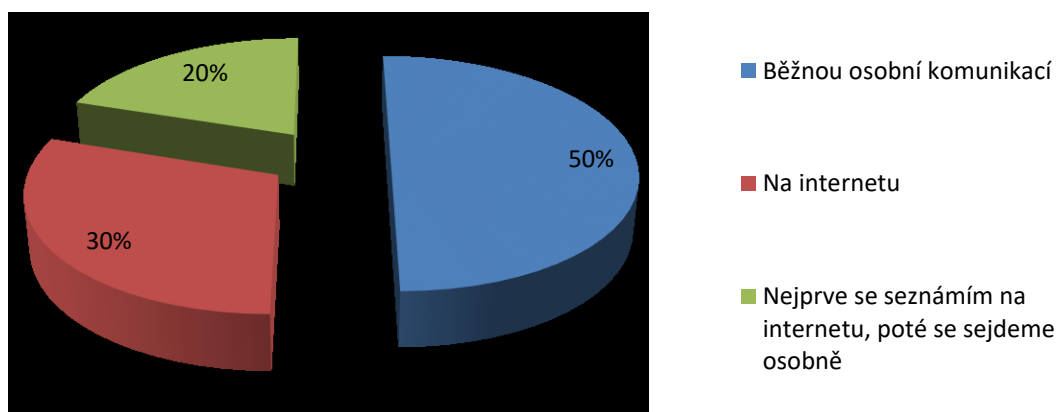
Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňuješ ?

Graf 5: Jaký způsob komunikace se svými přáteli upřednostňujete?

Graf 6: Znázorňuje, jakým způsobem se respondentům lépe seznamuje s novými přáteli. Polovina respondentů uvedla, že získávají nejraději nové přátele při osobní komunikaci. Celkem 30 % dotazovaných se seznamuje prostřednictvím internetu. Zbývajících 20 % respondentů se s novými přáteli nejprve seznámí na internetu a poté se s nimi setkají osobně.

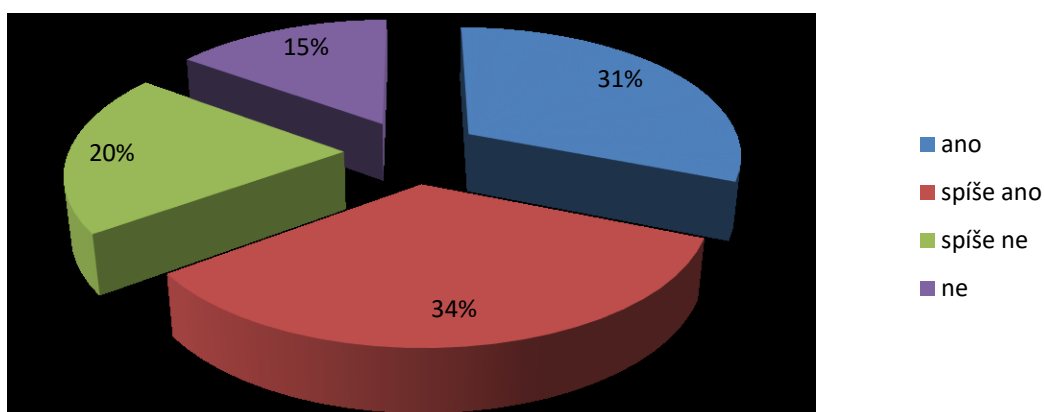
Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?

Graf 6: Jakým způsobem se Vám lépe seznamuje s novými lidmi?

Graf 7: Znárodnuje, zda se respondentům vyjadřují pocity lépe na sociálních sítích. Největší podíl respondentů 85% respondentům se emoce vyjadřují na internetu. Zatímco 35 % dotazovaných lépe emoce projevují osobní komunikací

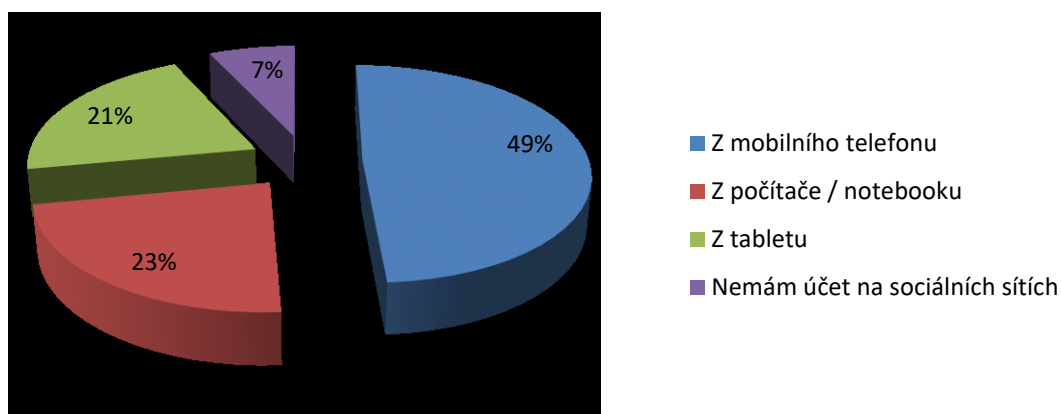
Vyjadřují se Vám pocity lépe na sociálních sítích?

Graf 7: Vyjadřují se Vám pocity lépe na sociálních sítích?

Graf 8: Zobrazuje, odkud se respondenti nejčastěji připojují na sociální sítě. Nejvíce respondentů 49 % se připojuje z mobilního telefonu. Celkem 23 % se připojuje z počítače nebo notebooku a dalších 21 % z tabletu. Zbývajících 7 % nemá založen účet na sociálních sítích.

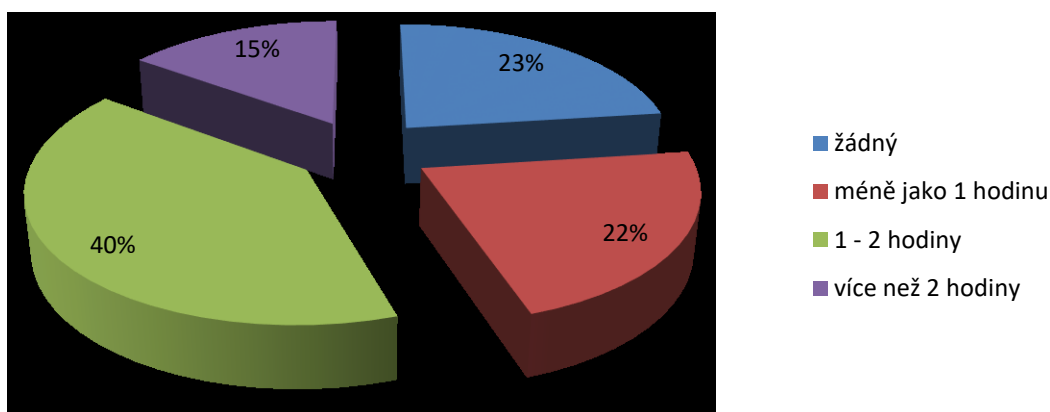
Odkud se nejčastěji připojujete na sociální sítě?

Graf 8: Odkud se nejčastěji připojujete na sociální sítě?

Graf 9: Znárodnuje, kolik volného času denně tráví respondenti na sociálních sítích. Celkem 23 % dotazovaných netráví na sociálních sítích žádný čas z toho důvodu, že nemá založený profil. Největší zastoupení 40 % respondentů tráví na sociálních sítích maximálně 2 hodiny denně. Dalších 22 % respondentů využívá sociální sítě méně jako 1 hodinu. 15 % respondentů využívá sociální sítě více jak 2 hodiny denně a to v průměru 4 – 5 hodin denně.

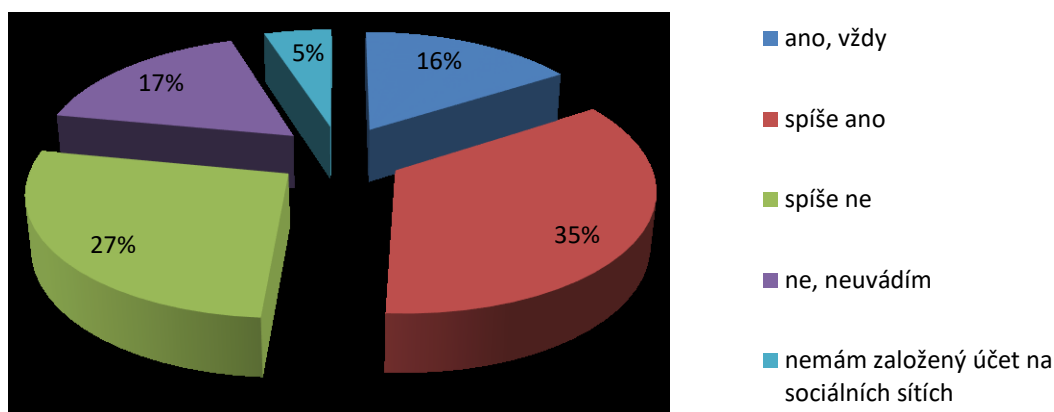
Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?

Graf 9: Kolik volného času denně trávíte na sociálních sítích?

Graf 10: Znárodnjuje, zda respondenti uvádí na sociálních sítích pravdivé osobní údaje. Celkem 35 % dotazovaných spíše uvádí na sociálních sítích pravdivé osobní údaje. Z toho 16 % respondentů vždy prezentuje pravdivé osobní údaje na sociálních sítích. Dále 27 % respondentů spíše neuvádí pravdivé údaje na profilu na internetu, zatímco 17 % neuvádí pravdivé osobní údaje vůbec. Pouhých 5 % respondentů nemá založen účet na sociálních sítích.

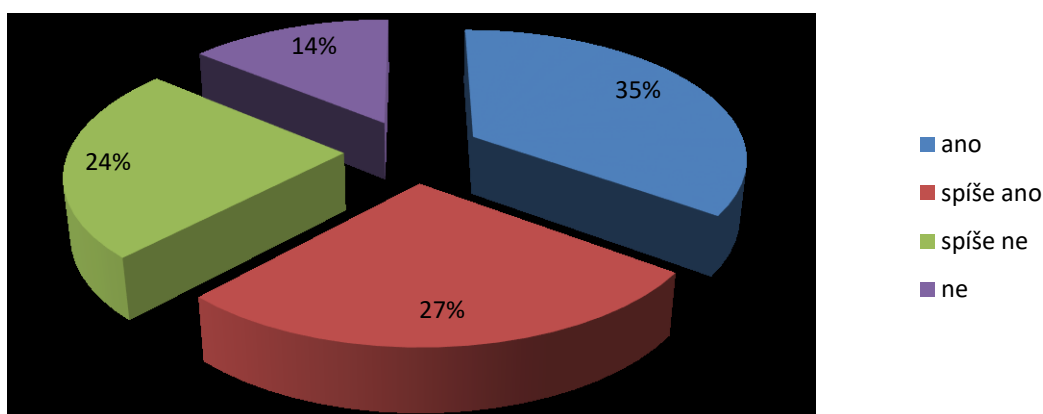
Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?

Graf 10: Uvádíte na sociálních sítích pravdivé osobní údaje?

Graf 11: Znárodnuje, zda respondenti vystupují na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentují na sociálních sítích. 35% respondentů uvedlo, že vystupuje na sociálních sítích stejným způsobem jako v osobním životě. Dalších 27 % dotazovaných se domnívá, že jejich chování na veřejnosti je spíše stejné jako chování na sociálních sítích. Následujících 14 % respondentů nevystupuje stejným způsobem na veřejnosti jako na sociálních sítích a 24 % si myslí, že spíše ne.

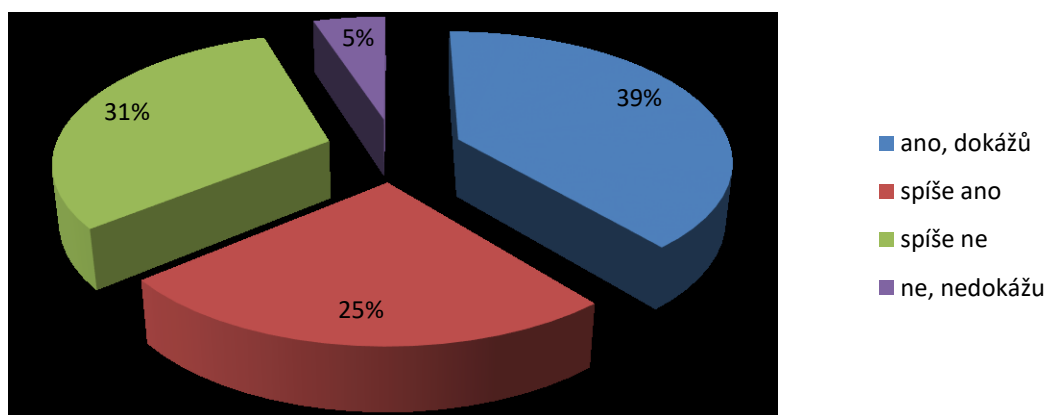
Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?

Graf 11: Vystupujete na veřejnosti stejným způsobem, jakým se prezentujete na sociálních sítích?

Graf 12: Znáznorňuje, zda si respondenti dovedou představit život bez sociálních sítí. Celkem největší procento 64 % dotazovaných uvedlo, že nemají zapotřebí trávit volný čas na sociálních sítích. Dalších 36 % respondentů si nedokáže představit život bez sociálních sítí.

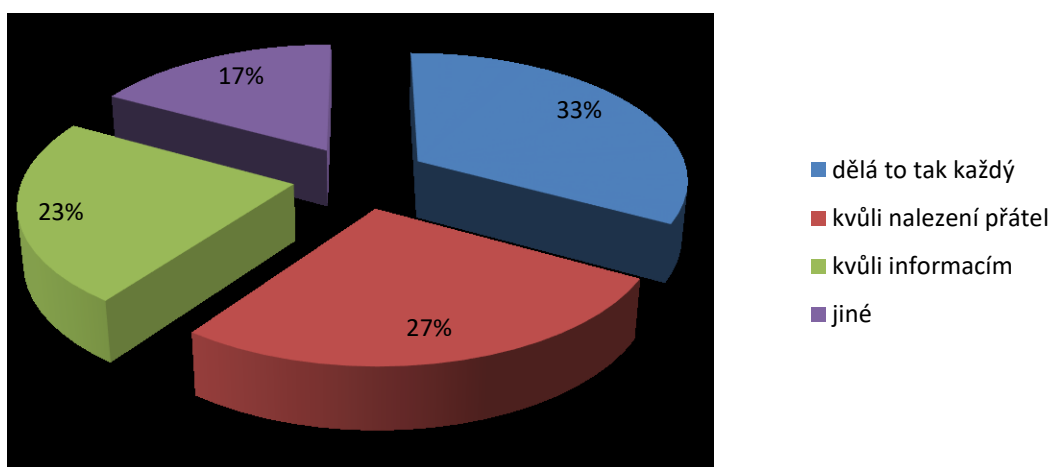
Dokážete si představit život bez sociálních sítí?

Graf 12: Dokážete si představit život bez sociálních sítí?

Graf 13: Zobrazuje, proč si respondenti založili účet na sociálních sítích. Největší podíl dotazovaných 33 % si účet založilo, protože to dělá tak každý v jejich okolí, Celkem 27 % respondentů má profil na sociální síti kvůli nalezení přátel. Dalších 23 % dotazovaných na sociálních sítích nachází informace. A zbývajících 17 %

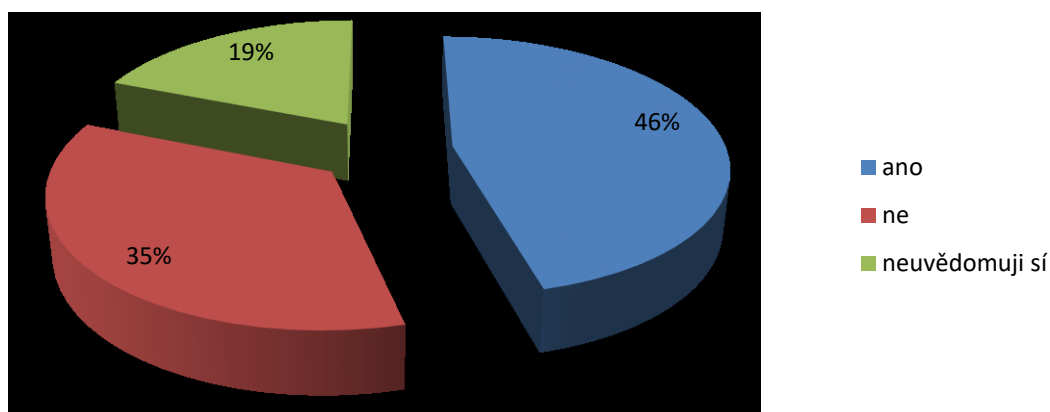
Proč jste si založil/a účet na sociální síti?

Graf 13: Proč jste si založil/a účet na sociální síti?

Graf 14: Znázorňuje, zda respondenti znají někoho, kdo nemá založen účet na sociálních sítích. Celkem 46 % respondentů zná někoho, kdo nemá účet, Dalších 35 % dotazovaných nemá přítele, který nemá založen goril na sociální síti. Zatímco, 19 % si neuvědomují zda takového přítele mají.

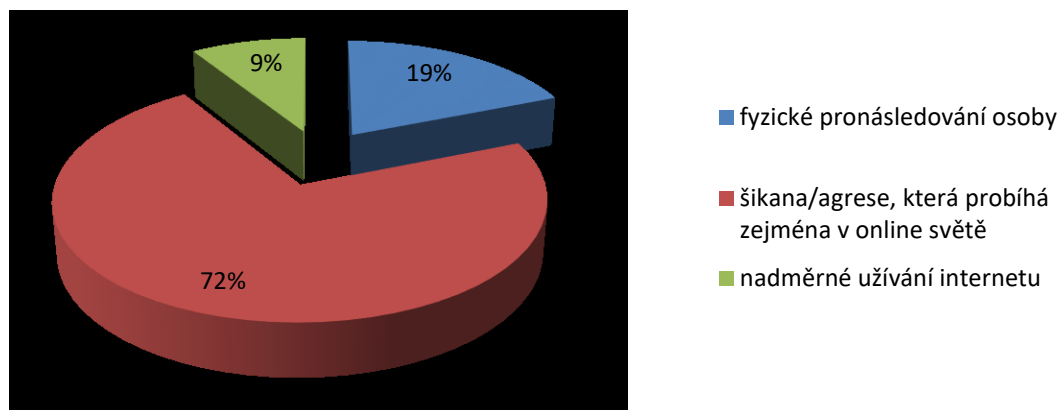
Znáte někoho, kdo nemá založený účet na sociálních sítích?

Graf 14: Znáte někoho, kdo nemá založený účet na sociálních sítích?

Graf 15: Znázorňuje, zda respondenti znají pojem Kyberšikana. Největší podíl 72 % respondentů správně identifikovalo pojem Kyberšikana, tudíž o tomto pojmu mají ponětí. Zbývajících 28 % respondentů se s tímto pojmem nikdy nesešlo.

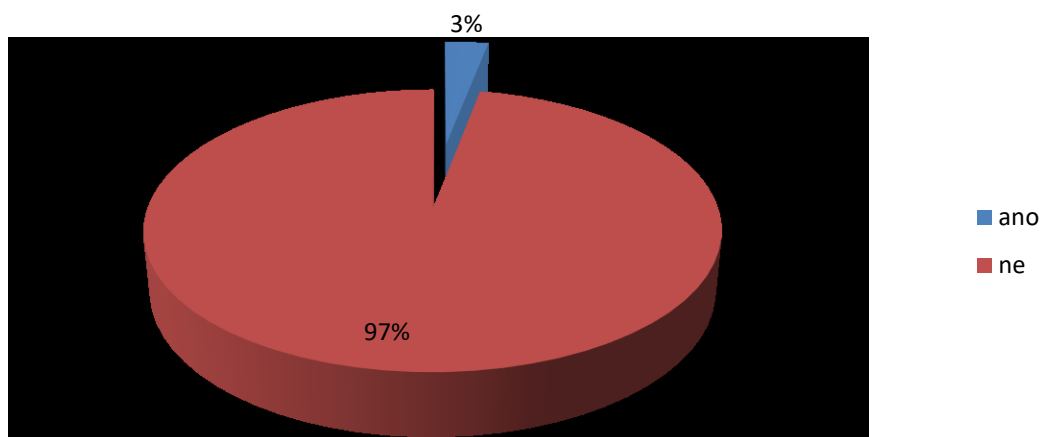
Vědel/a byste, co znamená pojem Kyberšikana?

Graf 15: Vědel/a byste, co znamená pojem Kyberšikana?

Graf 16: Znáorňuje, zda se někdy respondenti setkali s nějakou formou Kyberšikany. Největší procento 97 % respondentů odpovědělo, že se s Kyberšikanou nikdy nesečkali. Zatímco 3 % dotazovaných se s nějakou formou \Kyberšikany setkali.

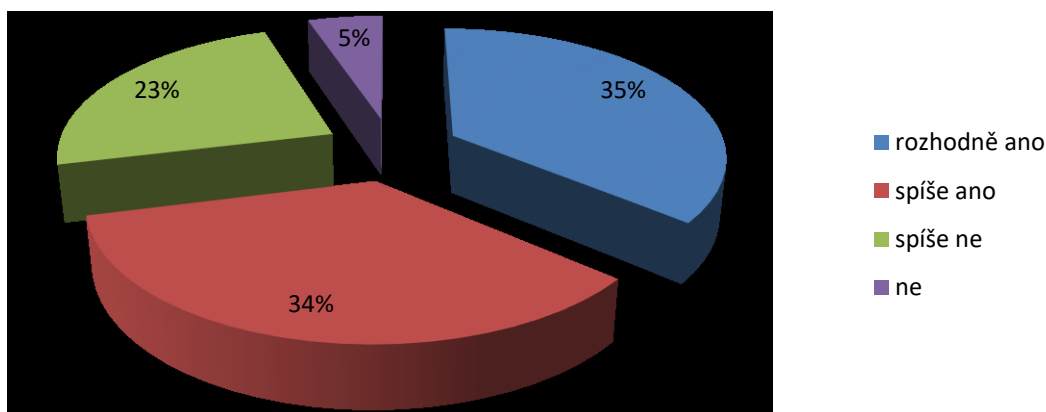
Setkal/a jste se někdy s nějakou formou Kyberšikany?

Graf 16: Setkal/a jste se někdy s nějakou formou Kyberšikany?

Graf 17: Znáznorňuje, názor respondentů na otázku zda se může člověk stát závislým na internetu. Největší podíl respondentů 38 % si myslí, že se člověk rozhodně může stát závislým na internetu, z toho 34 % si spíše myslí se můžou stát závislým na internetu. Celkem 23 % respondentů si spíše nemyslí, že by závislost na internetu byla možná. Pouhých 5 % dotazovaných vůbec nepřipouští, že by se mohli stát závislými na internetu a sociálních sítích.

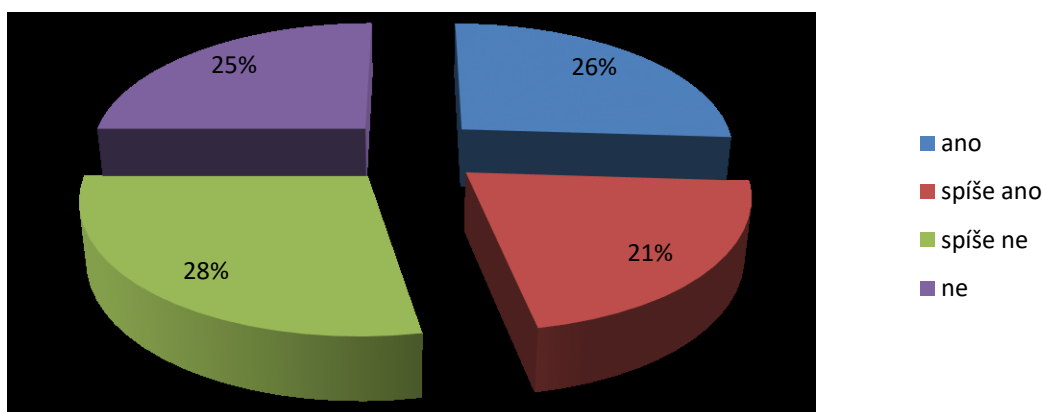
Myslíte si, že se může člověk stát závislým na internetu?

Graf 17: Myslíte si, že se může člověk stát závislým na internetu?

Graf 18: Znáznorňuje, zda jsou respondenti ochotni se sejit se zcela neznámým člověkem. Celkem 26 % respondentů je ochotna se sejit se zcela neznámým člověkem, z toho 21 % jsou spíše ochotni se sejit s cizím člověkem. Dalších 28 % respondentů se spíše nechtějí sejit s neznámým člověkem, zatímco 25 % dotazovaných se rozhodně nechtějí sejit s cizím člověkem.

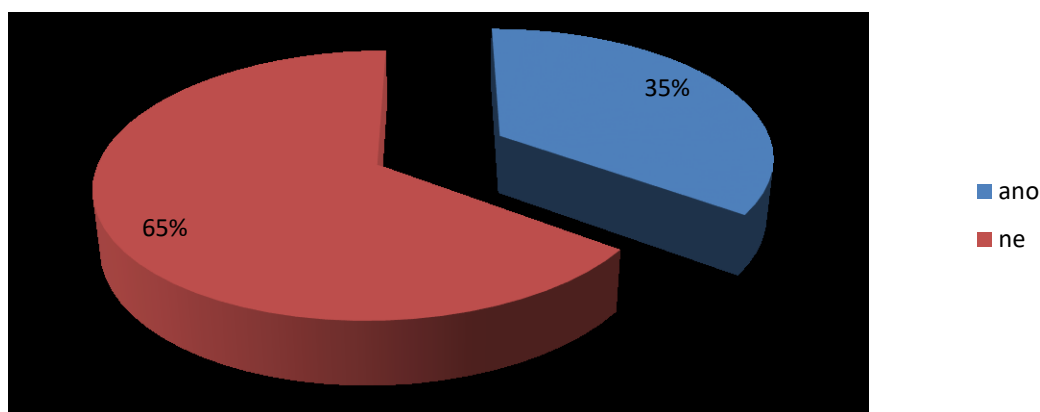
Jste ochotný/na sejit se ze zcela neznámým člověkem?

Graf 18: Jste ochotný/na sejit se ze zcela neznámým člověkem?

Graf 19: Znázorňuje, zda někdy po respondentech někdo vyžadoval zaslání intimních fotografií. Převážná většina respondentů 65 % odpovědělo, že zaslání intimních fotografií po nich nikdy nikdo nevyžadoval. Zatímco zbývajících 35 % odpovědělo, že po respondentech bylo vyžadováno zaslání intimních fotografií.

Vyžadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních fotografií?

Graf 19: Vyžadoval po Vás někdy někdo zaslání intimních fotografií?